

פרוטוקול חלקי חלק א' – דיון בפ"מ 3/20 ופ"מ 4/20

**מישיבת מליאת ועדת הבחירות המרכזית
יום חמישי, כ"ג בשבט התשע"ה (12 בפברואר 2015), שעה 10:00**

סדר היום:

1. בקשות למנוע את השתתפותה של חה"כ זועבי בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"מ 3/20 חה"כ אביגדור ליברמן ואח' נ' חה"כ חנין זועבי ואח' ;
 - ב. פ"מ 4/20 חה"כ יריב לוין ואח' נ' חה"כ חנין זועבי ואח'.
2. בקשה למנוע את השתתפותו של מר ברוך מרזל בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"מ 5/20 המטה למאבק בגזענות נ' מר ברוך מרזל.
3. בקשה למנוע השתתפות רשימות המועמדים המחנה הציוני, השמאל של ישראל והרשימה המשותפת בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"ר 1/20 פרופ' בודניק נ' המחנה הציוני ואח'.
4. בקשה למנוע את השתתפות רשימת ישראל ביתנו בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"ר 2/20 רנין גרייסי נ' ישראל ביתנו.
5. בקשה למנוע השתתפות רשימת עלה ירוק בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"ר 3/20 עמותת "תנו לאדם לחיות" נ' עלה ירוק.
6. בקשה למנוע השתתפות הרשימה המשותפת בבחירות לכנסת ה-20:
 - א. פ"ר 4/20 ברוך מרזל נ' הרשימה המשותפת

משתתפים:

כב' השופט סלים ג'ובראן, יושב-ראש הוועדה
מר יהודה אבידן, סגן יושב ראש הוועדה, סיעת ש"ס
גב' זהבה אילני, סגנית יושב ראש הוועדה, סיעת העבודה
עו"ד איתן הברמן, סגן יושב ראש הוועדה, סיעת הבית היהודי
חה"כ יריב לוין, סגן יושב ראש הוועדה, סיעת הליכוד
חה"כ אלכס מילר, סגן יושב ראש הוועדה, סיעת ישראל ביתנו
מר גיל סגל, סגן יושב ראש הוועדה, סיעת יש עתיד
עו"ד חנית דיאמנט אדמוני, חברת הוועדה, סיעת יש עתיד
גב' מהא אלנקיב, ממלאת מקום חבר הוועדה, סיעת חד"ש
עו"ד ישעיהו אתגר, חבר הוועדה, סיעת העבודה
עו"ד לוני בכר, ממלא מקום חבר הוועדה, סיעת העבודה
עו"ד ערן מרינברג, חבר הוועדה, סיעת העבודה
עו"ד ירון בן-עזרא, חבר הוועדה, סיעת ישראל ביתנו
מר גבי דאוס, חבר הוועדה, סיעת מרצ
מר יגאל הררי, חבר הוועדה, סיעת הליכוד
עו"ד דוד הרשקוביץ, ממלא מקום חבר הוועדה, סיעת ישראל ביתנו
הרב אברהם ובר, חבר הוועדה, סיעת יהדות התורה
מר אורי זכי, חבר הוועדה, סיעת מרצ
מר יואל חסון, חבר הוועדה, סיעת התנועה
מר משה חסיד, חבר הוועדה, סיעת ש"ס
רו"ח ערן יארק, חבר הוועדה, סיעת יש עתיד
מר אליעזר ידיד, ממלא מקום חבר הוועדה, סיעת התנועה
עו"ד שלי מלכה, ממלא מקום חבר הוועדה, סיעת התנועה
מר אברהם יוסטמן, חבר הוועדה, סיעת יהדות התורה
חה"כ מיקי לוי, חבר הוועדה, סיעת יש עתיד
עו"ד עלאא מחאגינה, חבר הוועדה, סיעת בל"ד
מר אשר מייבסקי, חבר הוועדה, סיעת הבית היהודי
עו"ד יעקב מצא, חבר הוועדה, סיעת הליכוד
מר נתן נתנזון, חבר הוועדה, סיעת הבית היהודי
עו"ד אוסאמה סעדי, חבר הוועדה, סיעת תע"ל
עו"ד נדב עשהאל, חבר הוועדה, סיעת ש"ס
מר יוסף פדילה, חבר הוועדה, סיעת רע"מ
מר שבתאי קטש, חבר הוועדה, סיעת הליכוד
מר שלום חיים יוסף רוזנבוים, חבר הוועדה, סיעת הליכוד

מר אורי שוהם, חבר הוועדה, סיעת יש עתיד
גבי שפרית כהן חיו שרביט, ממלאת מקום חבר הוועדה, סיעת יש עתיד

נוכחים:

עו"ד אורלי עדס, המנהלת הכללית
עו"ד דין ליבנה, היועץ המשפטי לוועדה
עו"ד גיא רווה, עוזר ליושב ראש הוועדה
עו"ד עמרי שניידר, עוזר בכיר למנהלת הכללית
עו"ד נעמה שחל, עוזרת ליועץ המשפטי לוועדה
עו"ד תום שניר, עוזר ליועץ המשפטי לוועדה

מוזמנים:**מטעם היועץ המשפטי לממשלה:**

עו"ד דנה בריסקמן
עו"ד גאל אזריאל
עו"ד עמי ברקוביץ
עו"ד נטע אורן
עו"ד רועי שוויקה
עו"ד אודי איתן
גבי לירון בן-עזרא הופפלד
עו"ד ערין ספדי-עטילה
עו"ד ראובן אידלמן
גבי יעל מורג יקואל
גבי תמר בן-ארצי

- פ"מ 3/20 ו-4/20

חה"כ חנין זועבי
חה"כ בסאל גטאס
חה"כ ג'מאל זחאלקה
חה"כ אחמד טיבי
חה"כ דני דנון
חסן ג'בארין
סאוסן זהר
מוחמד מחאגינה
נדים שחאדה
סלאח מוחסן
ח'ליל אלעמור
שאדי חלול
סלאח מוחסן
שרון גל

- פ"מ 5/20

ברוך מרזל
איתמר בן-גביר
חה"כ אלי ישי

- פ"ר 1/20

פרופ' סולומון בודניק

חנה כהן

קצרנית:

בקשות למנוע את השתתפותה של חה"כ זועבי בבחירות לכנסת ה-20:
בקשתו של חה"כ אביגדור ליברמן – פ"מ 3/20
בקשתו של חה"כ יריב לוי – פ"מ 4/20

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

שלום לכולם, אני פותח את הדיון בבקשות למנוע התמודדות בבחירות. יש לפנינו יום עמוס ולכן אני מבקש מכולם להקפיד שנוכל לעמוד במשימה ומכל אלה שיתבקשו לדבר גם לשמור על לוחות הזמנים. זה רמז דק.

אנו נגשים כאן היום למלא את אחד מהתפקידים המרכזיים המוטלים עלינו, חברי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20. התכנסנו לשם דיון בבקשות לפסול מספר מועמדים ורשימות מועמדים המבקשים להתמודד בבחירות הקרובות לכנסת ה-20. שלוש בקשות לפסילת מועמד וארבע בקשות לפסילת רשימת מועמדים הוגשו, ועתה אנו נדרשים להכריע בהן. אל לנו לקחת את תפקידנו בקלות ראש. בידינו הכוח לקבוע האם שערי הכנסת, הפרלמנט הישראלי, ייפתחו או ייסגרו בפני מספר מפלגות ומועמדים.

אחרי שהוועדה תסיים את עבודתה ותחליט כפי שתחליט בנוגע לבקשות למניעת התמודדות המונחות לפניה, ההליך ממשיך בבית המשפט העליון. יש בהקשר זה הבדל גדול מאוד בין החלטת הוועדה למנוע התמודדות בבחירות ממועמד, לבין החלטה לדחות בקשה למניעת התמודדות. אם הוועדה תחליט למנוע השתתפות ממועמד, החלטת הוועדה עוברת אוטומטית לבית המשפט העליון להליך שנקרא "אישור בחירות". בהליך זה, הרכב של לפחות תשעה שופטי בית-המשפט העליון בוחנים את החלטת ועדת הבחירות המרכזית לגופה, מה שנקרא de novo. בהליך זה בג"ץ הוא חלק אינהרנטי מהליך המניעה. החלטה של הוועדה לפסול היא למעשה "על תנאי" וכפופה לאישור של בג"ץ. חשוב להבין שכשבג"ץ בוחן בדרך כלל החלטה של גוף מדיני, הוא אינו בוחן את תבונת ההחלטה – אם היא נכונה לגופה – אלא רק אם ההחלטה סבירה. בהליך של אישור בחירות, לאחר החלטת ועדת הבחירות לפסול מועמד או רשימת מועמדים, אם בג"ץ סבור כי החלטת הוועדה שגויה בהתאם למבחני הפסיקה – הוא יהפוך אותה. בהתאם, ישנה חשיבות כי הוועדה תחליט, איך שתחליט, בבקשות הפסילה על-פי המבחנים כפי שנקבעו על-ידי בג"ץ.

מנגד, כאשר הוועדה מחליטה לדחות בקשה לפסילת מועמד או רשימת מועמדים, בג"ץ אינו חלק מהליך הפסילה עצמו. אלא הפונה בבקשת הפסילה לוועדת הבחירות המרכזית, או כל אדם אחר, יכול להגיש לבג"ץ הליך שנקרא "ערעור בחירות". בהליך זה, מפעיל בג"ץ את מבחני הביקורת הרגילים על גופים מנהליים והוא אינו בוחן אם ההחלטה נכונה לגופה, אלא אם היא אינה חורגת ממתחם הסבירות.

עכשיו אסקור בפניכם את המבחנים ואמות המידה שעליכם להפעיל בהחלטתכם אם לקבל בקשת פסילה או לדחות אותה. לפני שאסקור את המבחנים, שתי הערות מקדימות: הראשונה, אין בדברים שאומר עתה כדי להביע את עמדתי בנוגע לבקשות מניעת ההתמודדות לגופן. דברי באים אך ורק במטרה לשקף בפניכם את המצב המשפטי בהתאם לפסיקת בית-המשפט העליון;

השנייה, נראה שמתפתחת "מסורת" שעל-פיה ועדת הבחירות המרכזית מונעת את השתתפותן של רשימות ושל מועמדים בבחירות, תחת ההנחה שבג"ץ לא יאשר את ההחלטה, וללא התחשבות במבחנים שנקבעו לעניין מניעת השתתפותן של מפלגות. מצב דברים זה אינו מכבד לא את ועדת הבחירות המרכזית, לא את הכנסת ולא את בג"ץ. הוא גורר את בג"ץ לתוך הקלחת הפוליטית ללא כל סיבה של ממש, והופך את אולם הדיונים בבית-המשפט העליון לאתר לניגוח הדדי בין יריבים פוליטיים.

כולי תקווה כי הפעם תבחן ועדת הבחירות המרכזית את שאלת מניעת ההשתתפות של מועמדים ורשימות מועמדים במבחני ההלכה הפסוקה, ותמנע את הצורך לברר טענות שונות נגד חברי-כנסת, שמקומן בדיון הציבורי, באולם בית-המשפט העליון.

מבחנים אלה אושרו פעם אחר פעם, במשך עשרות שנים, על-ידי שופטי בית-המשפט העליון. מדובר במבחנים מבוססים וותיקים, שעל בסיסם בג"ץ יבחן את ההחלטות שנקבל היום. אני מצפה מכל חברי הוועדה כי לאחר הדיון בכל בקשת מניעת השתתפות, יעשו שימוש במבחנים אלה ויכריעו על בסיסם בלבד. פסיקת בג"ץ ברורה: גם אם דעותיו או עמדותיו של מועמד אינן

מקובלות עליכם, אסור לעובדה זו להוות שיקול מכריע בבקשה למנוע את השתתפות אותו מועמד בבחירות לכנסת ה-20. אחד מלקחיו של קודמי לתפקיד, חברי השופט רובינשטיין, לאחר הבחירות הקודמות, היה שיש לבחון אפשרות להעביר את הסמכות למנוע התמודדות בבחירות מוועדת הבחירות לפורום שיפוטי טהור. אני מקווה שהוועדה שלנו תצליח להפריד בין משפט לפוליטיקה, וכי כולנו נצביע בהתאם לאמות המידה שהתווה בג"ץ פעם אחר פעם.

הדבר החשוב ביותר שעל כולנו לזכור הוא כי באיזון העקרוני בין הזכות לבחור ולהיבחר לבין האינטרס שבמניעת התמודדות בבחירות – הבכורה היא לזכות לבחור ולהיבחר. משמע, על הוועדה לפסול מועמד או רשימת מועמדים רק במקרים קיצוניים ביותר. בג"ץ קבע כך במספר רב של פסקי דין, כולל בפסק הדין האחרון בסוגיה שבו תשעה שופטים של בית-המשפט העליון – ואני ביניהם – לא אישר את החלטת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19 למנוע מחברת הכנסת חנין זועבי מלהתמודד בבחירות. על ועדת הבחירות המרכזית למנוע השתתפות בבחירות רק כמוצא אחרון. מה זאת אומרת "מוצא אחרון"? הכוונה היא שהפסילה היא האמצעי האולטימטיבי, "נשק יום הדין", שהשימוש בו שמור אך ורק לאותם אלה שלא ניתן להתמודד עם אמירותיהם ודעותיהם במסגרת הכללים הקיימים בשיטת הדמוקרטיה הישראלית. הפסילה שמורה אך ורק לאלה שחרגו באופן קיצוני מכללי המשחק: אלה שקוראים להשמיד את המדינה, מסיתים לגזענות, או תומכים במאבק מזוין. זוהי הדמוקרטיה המתגוננת. נניח ומועמד בבחירות התבטא באופן חמור באופן שניתן לפרשו כמסית לאלימות. אם יש סנקציות שניתן להפעיל נגדו, נניח במישור המשמעתי או האתי, כדי להתמודד עם אמירותיו – אסור לוועדת הבחירות למנוע ממועמד זה מלהתמודד בבחירות. זהו מקרה שבו כן ניתן להתמודד במסגרת הכללים הקיימים בשיטה הדמוקרטית הישראלית עם מעשה או אמירה, ומשכך – אותו מועמד כשיר להתמודד בהתאם לאמות המידה שהתווה בג"ץ. חשוב גם לזכור כי אם אותו מתמודד ייבחר, החוק הקנה סמכויות להתמודד גם עם אמירות קשות ובעייתיות של חברי הכנסת, כמו הסרת חסינותו, חסימת האפשרות להגיש הצעות חוק, ועוד.

עכשיו אציג בקצרה את אמות המידה שיש להפעיל בעת ההצבעה אם למנוע ממועמד או רשימת מועמדים להתמודד בבחירות. דבר ראשון, חוק יסוד: הכנסת, קובע רשימה סגורה של עילות שרק בהתקיימות אחת מהן ניתן לפסול מועמד או רשימה: שלילת קיומה של ישראל כמדינה יהודית או דמוקרטית, הסתה לגזענות, תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור נגד מדינת ישראל.

כמה מילים על עילת שלילת אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. בג"ץ קבע, גם בפרשה האחרונה בעניין חברת הכנסת חנין זועבי וגם בפסק הדין המרכזי בעניין הפסילות לכנסת ה-16, כי אם מועמד קורא לשינוי אופיה של המדינה למדינת כל אזרחיה, במטרה להשיג שוויון בין אזרחי המדינה, אין מדובר באמירה שנכנסת לסעיף ואין למנוע מאותו מועמד או רשימה מלהתמודד בבחירות. רק אם יוכח שמתמודד התכוון בקריאה למדינת כל אזרחיה לשלול את המאפיינים הגרעיניים של מדינת ישראל כמדינה יהודית, אמירותיו נכנסות לגדרי סעיף זה. בג"ץ קבע כי אלה הם המאפיינים הגרעיניים של מדינת ישראל כמדינה יהודית: זכותו של כל יהודי לעלות למדינת ישראל שבה יהיה רוב יהודי; עברית היא שפתה הרשמית המרכזית של המדינה; סמליה וחגיה של המדינה משקפים בעיקרם את המסורת היהודית, ומורשת ישראל היא רכיב מרכזי במורשת הדתית והתרבותית של המדינה.

בקשר לעילת הפסילה של תמיכה במאבק מזוין, קבע בג"ץ כי אין די באהדה כללית כלפי מדינת אויב או ארגון טרור. רק במידה והמועמד או הרשימה הביע תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או ארגון טרור – אמירות אלה נכנסות בגדר עילת הפסילה.

בקשר לעילת הפסילה של הסתה לגזענות, נקבע כי גם עילה זו יש לפרש בצמצום, כך שרק ממועמד או מרשימה שבאמירותיהם גזענות "גרעינית" תישלל הזכות להתמודד בבחירות. ובלשון בג"ץ, הדגש הוא על: "ליבוי היצרים השיטתי על יסוד לאומי-אתני המביא איבה ומדנים ומעמיק תהום, קריאה לשלילה אלימה של זכויות, לביזוי שיטתי ומכוון של חלקי אוכלוסייה מוגדרים, המאובחנים לפי יסוד לאומי-אתני".

אחרי שנכנסו לאחת מרשימות העילות, בג"ץ קבע כי נוכח הבכורה הא-פרוורית לזכות החוקתית לבחור ולהיבחר, יש לבחון את בקשת הפסילה במשקפיים מצמצמים ודוקניים. במסגרת זאת, בג"ץ קבע ואישר במספר רב של פסקי דין מבחני עזר, שרק אם כולם מתקיימים ניתן למנוע ממועמד או רשימת מועמדים מלהתמודד בבחירות: 1. על המטרות של המועמד או הרשימה להיות המטרות המרכזיות והדומיננטיות. במילים אחרות, אם המטרה הבעייתית במצע

של מפלגה בגינה הוגשה בקשת הפסילה היא מטרה משנית, ולא "היהלום שבכתר" שבמצע, תנאי זה אינו מתקיים;

2. למסקנה כי למועמד או לרשימה מטרות פסולות צריכה להתבסס על אמירות מפורשות או ממסקנות המשתמעות באופן חד משמעי. דהיינו, אם מועמד התבטא באופן שניתן להסיק כגזעני, אולם ניתן לייחס לדבריו גם משמעות אחרת הגיונית והגזענות עולה מדבריו רק באופן משתמע – תנאי זה אינו מתקיים;

3. גם אם המטרות דומיננטיות ומרכזיות, וגם אם הן נלמדות מאמירות מפורשות, בכך אין די. על מנת לפסול מועמד חובה כי לאמירות תהיה נפקות אופרטיבית. אם מדובר בהצהרות תיאורטיות, תנאי זה אינו מתקיים. כדי למנוע השתתפות בבחירות, על המבקש לפסול להוכיח ולהראות "פעילות בשטח" של המועמד או הרשימה במטרה להוציא לפועל את המטרה החשודה כפסולה.

4. ולבסוף, ושוב, נוכח הגישה המצמצמת ליכולת למנוע ממועמדים ורשימות מועמדים להתמודד בבחירות, חובה כי בקשת הפסילה תתבסס על ראיות משכנעות, ברורות וחד-משמעיות. צריך מאסה קריטית של ראיות כדי שבג"ץ יאשר את החלטת הוועדה למנוע התמודדות בבחירות.

עד כאן דברי הכתובים. ושוב אני אומר, אני מביא את פסיקות בג"ץ לאורך השנים. יש לי בקשה אחת צנועה, מתוך עיון בפרוטוקולים של ישיבות קודמות, ראיתי שהדיונים לוו בהרבה אמוציות, התלהבות, ואולי גם התלהמות, דבר שלדעתי לא הוסיף כבוד לדברי הוועדה והוועדה. אני מחשיב את חברי הוועדה ומקשיב לדיונים מעמיקים, ביטוי למסורת הדמוקרטית. אני מקווה שאני לא מגזים במה שאני אומר, כי זו ההרגשה שלי. חשבתי שאולי נעשה מפנה היסטורי, שניכנס לספרי ההיסטוריה בכך שהישיבה היום תתנהל בצורה המעודנת ביותר, ואולי תוך כדי חיוכים אחד כלפי השני. גם אם אחד מאתנו חולק על דברי חברו, זכרו כי כולנו בני אדם ששונים אחד מהשני, כל אחד מאתנו יש לו דעות והשקפות מנוגדות אחד מהשני, אבל אפשר להביע את הדברים בצורה מתורבתת, יפה ומכובדת. לדעתי זה יכול להביא כבוד לוועדה.

יש לי הערה אחרונה. הבאתי שני פטישים. הפטישים האלה יקרים לי ואני שומר אותם עשרות שנים בלשכה שלי. אני מבקש שתעזרו לי לא לעשות בהם שימוש, כדי שיוכלו לחזור למקום משכנם בלשכה שלי שלמים ובלי בעיות. למה שניים? כי אם אחד יישבר, אני אעשה שימוש בשני, כאלטרנטיבה. אני מקווה שלא אצטרך לעשות שימוש לא בזה ולא בזה, כי באמת הם יקרים לי מאוד מאוד.

יעקב מצא:

אני מקווה שבדברי אדוני, אדוני התכוון גם לחברי הכנסת שיתנהגו כראוי ולא רק לוועדה. לפי הפרוטוקולים שהיו בבחירות הקודמות, נאמרו דברים שלא היו צריכים להיאמר.

דבר שני, אדוני, והעליתי את זה גם בבחירות הקודמות, כשיש מבקשים ויש משיבים – במקרה הזה המשיבה היא גברת חנין זועבי - לשיטתי זה מבזה את אדוני ומבזה את ועדת הבחירות שהמשיב, או המשיבה במקרה הזה, לא נמצאת כאן לכבד את הוועדה, לשמוע את דבריה וגם להשמיע את טענותיה. זה לא מכובד כלפיך, אדוני, ולא מכובד כלפי הוועדה. בבית-המשפט זה בוודאי שזה לא מתקבל, ואני רואה את הוועדה מעין ערכאה משפטית.

עלאא מחאגינה:

אני הנציג של בליד, ואני יכול לומר שאנחנו נמצאים בוועדה הזאת וגם חברת הכנסת זועבי תגיע ותשמיע את הדברים.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, אני מתחילים. אני מציע שנדון בשתי הבקשות: פ"מ 3/20 ו-פ"מ 4/20. כפי שקיבלתם בלוח הזמנים לכל טוען הוקצו 15 דקות. כאשר יש מספר טוענים לגבי אותו תיק, החלוקה ביניהם תהיה במסגרת 15 דקות. אני מקווה שנשמור על לוח הזמנים.

אנחנו מתחילים בתיק בחירות 3/20. חבר הכנסת מילר, בבקשה.

אלכס מילר:

אדוני היושב-ראש, חברי הוועדה, בשמי ובשם מפלגת ישראל ביתנו אני מודה לכם על עריכת הדיון בבקשתנו לפסול את חברת הכנסת חנין זועבי מהרשימה הערבית המאוחדת מהתמודדות לכנסת ה-20. פעולותיה של זועבי אינן יד המקרה, אם כי דפוס פעולה ארסי ומסוכן ביותר שהצטבר לאורך שנים רבות של פעילות חתרנית, הסתה ועידוד מאבק מזוין כנגד מדינת ישראל.

אדוני היושב-ראש, בסעיף 7 לחוק יסוד: הכנסת, נכתב: הכנסת תימנע התמודדותו של מתמודד אם יש במעשיו, במפורש או במשתמע, תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל. אנו נטען ונראה כאן, כי התבטאויותיה של ח"כ זועבי עברו מזמן את הרף הנדרש לפסילתה מהתמודדות.

ביום שלישי פרסם בית-המשפט העליון את נימוקיו להחלטתו מחודש דצמבר כי אין מקום להתערבות בהחלטת ועדת האתיקה של הכנסת, ובכך הותיר את ההחלטה להשעיית זועבי מהמליאה על כנה. נשיאת בית-המשפט העליון, השופטת מרים נאור התייחסה בנימוקיה למאמר אותו כתבה זועבי באתר החמאס, מאמר אנטי ישראלי חריף, בו קראה לפלסטינים להמשיך בהתנגדות, לכתר את ישראל ולדחות כל מו"מ עמה. אני מצטט את השופטת נאור: "דבריה התפרשו כתמיכה בטרור ובהרג אזרחים. אין מדובר בביקורת על מדיניות הממשלה בעת לחימה, ולא בביקורת על חקיקה בכנסת. חומרת הדברים מתעצמת בהתחשב בעיתוי שלהם מצד העותרת, ומים ספורים לאחר חטיפת הנערים, כאשר גורלם לא נודע, וגם בעיצומו של מבצע 'צוק איתן'".

באותו מעמד, השופטת חיות הוסיפה את הדברים הבאים: "אני סבורה כי במקרה זה חצו דבריה של העותרת זועבי את הגבול ואת התחום הראוי להגנה בשם חופש הביטוי הפוליטי. הדברים שאמרה העותרת בראיון בכל הנוגע לחטיפת הנערים יש בהם משום הבעת הבנה ומתן לגיטימציה למעשה החטיפה הנפשע, וכן יש בהם משום הזדהות עם מי שביצעו את המעשה, אשר על-פי גישתה אין לכנותם 'טרוריסטים'". באותו המאמר הרחיקה העותרת בעצות לגבי הדרכים שבהן ניתן להילחם במדינה ולפגוע בה. בין היתר, נכתב באותו מאמר: 'עלינו לנטוש את השילוש הקטלני ולהצהיר על התנגדות עממית במקום תיאום ביטחוני, ולהטיל מצור על ישראל במקום לנהל משא ומתן איתה'. דברים אלה, כשהם נשמעים מפי מי שהינה חברה בכנסת ישראל, מצדיקים את הצעדים שנקטו על-ידי ועדת האתיקה משום שהם ממחישים כי מה שעמד לנגד עיניה של העותרת בכתיבת אותו המאמר איננו 'קידום החברה וטובת המדינה'".

ישנן דוגמאות רבות בחוברת הפסילה על מעשיה ודבריה של זועבי שפרצה לתודעת הציבור כשהשתתפה במשט הטרור ה"מרמרה", שנועד לפרוץ בכוח את הפיקוח הימי שהטילה מדינת ישראל על רצועת עזה.

דוגמא נוספת: בראיון שנתנה המשיבה לאתר האינטרנט YNET מקומי עכו ונהריה, מיום 13 באפריל 2011, היא אמרה בין היתר את הדברים הבאים: "זה לא מוסרי שהכובש ייתפס כמי שחייב לחיות חיים נורמליים". הכוונה כאן ברורה – היא לא מעוניינת שאזרחי מדינת ישראל יחיו בשלווה, אלא באווירת מלחמה.

ב-12 ביוני נחטפו שלושת הנערים, זיכרוןם לברכה, על-ידי טרוריסטים. בשעה בה בני משפחותיהם ואזרחי המדינה מתפללים לשלומם של הנערים, התבטאה חברת הכנסת זועבי ב-17 ביוני השנה, כאשר נשאלה בראיון ברדיו תל-אביב: "את לא מגדירה את החוטפים טרוריסטים?" והשיבה: "הם לא טרוריסטים. אני לא מסכימה איתך, הם אנשים שלא רואים שום פתח לשנות את המציאות שלהם והם נאלצים להשתמש באמצעים האלה, עד שישראל תתפכח קצת, עד שהאזרחים של ישראל והחברה תתפכח קצת ותרגיש את הסבל של האחר".

ברצוני להזכיר כי ועדת האתיקה של הכנסת החליטה ברוב קולות להשעות למשך חצי שנה את עבודתה הפרלמנטרית של חברת הכנסת חנין זועבי, זאת בשל כללי האתיקה המחייבים את חברי הכנסת לייצג את ציבור בוחריהם באופן שישירת גם את טובת המדינה. בהחלטתם נכתב: "דבריה של חברת הכנסת זועבי כפי שפורטו, נכתבו ונאמרו בימים כל כך רגישים, אינם עולים בקנה אחד עם טובת המדינה, גם אם מעניקים למושג זה פרשנות מרחיבה, והם מהווים הפרה של חובת הנאמנות החלה על חברי הכנסת. יש בדברים פגיעה חמורה באמון הציבור, בכנסת ובתדמיתה".

אין ספק כי חסינותה של זועבי מהווה עבודה שכפ"ץ כדי להתבטא נגד המדינה ומוסדותיה ולחזור תחת קיומה של ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית.

אין זה עניין של ימין ושמאל. חברת הכנסת זועבי לא מייצגת את השמאל בישראל וגם לא את ערביי ישראל. חברת הכנסת זועבי עוסקת במתן לגיטימציה לארגוני טרור והפכה לחברת כנסת מטעמים.

כמו בשאר מדינות דמוקרטיות במערב, גם בישראל חייב להימתח הקו שמבהיר את מגבלות חופש הביטוי במקרים קיצוניים בהם קיים חשש אמיתי לדמוקרטיה עצמה ופגיעה בריבונות המדינה.

פסילתה של חברת הכנסת זועבי תאפשר למדינה להתמודד טוב יותר עם הסתה משני צדי המתרס. אני פונה אליכם, חברי הוועדה הנכבדים, על מנת שלא תקלו ראש במעשיה הקשים, תובילו לפסילתה ובכך תקבעו נורמות וגבולות לניסיונות הפגיעה בריבון ובאזרחים.

אנו מודעים היטב לחשיבותו של חופש הביטוי. אך כל חשיבותם של אלה הוא בהיותם כלי להשגת תוצאה של חברה דמוקרטית. הדברים אותם אומרת חברת הכנסת זועבי חצו מזמן את הרף הזה. הן אינן תורמות לדמוקרטיה אלא רק מכרסמות בה והופכות אותה ללעג.

אדוני היושב-ראש וחברי הוועדה, בשמי ובשם מפלגת ישראל ביתנו, אני קורא לכם בזאת לקבל את עתירתי ולפסול את חברת הכנסת זועבי מהתמודדות לכנסת ה-20. תודה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה לחבר הכנסת מילר. אני רוצה לברך אותו על כך שהוא לא ניצל את כל הזמן שהוקצב לו.

מר שרון גל, בבקשה.

שרון גל:

אדוני היושב-ראש, חברי הוועדה, אמנם אנחנו נאלצים לקיים דיון פורמלי, אך ברור לכל בר-דעת שאין ספק, פשוט אין ספק, שחנין זועבי עברה כל קו אדום אפשרי. פשוט כל קו אדום אפשרי. אנחנו לא מדברים רק על מעשה אחד או אמירה אחת, כפי שצוטט כאן לפני רגע. אנחנו מדברים על הצטברות, על מאסה קריטית מצטברת של אמירות ושל מעשה. צריך לזכור דבר מאוד פשוט: בניגוד לאחרים שאמרו דברים קשים והסיתו, חנין זועבי עשתה מעשה. היא עלתה על משט טרור. היא היתה חלק ממשט טרור. ובאותו משט טרור, כזכור לכם, היה נשק, היו סכינים, היה כל מה שמשט טרור יוצא איתו לדרך. וכאשר חנין זועבי היתה שם, היא היתה חלק ממנו. אנחנו צריכים להעביר כאן מסר חד וברור: חייבים לשים קו אדום.

אני רוצה לומר דבר נוסף. אני חושב שחנין זועבי לא משרתת את הציבור ששלח אותה. זה סוג של חיבוק דב – היא מרחיקה, היא מסיתה, היא לא מייצגת. כדי ליצור שיתוף פעולה, כדי ליצור סוג של תחושה שכולם שווים באמת ושנחנו לא מדירים אף אחד, פשוט צריך לגרום לכך שחנין זועבי לא תהיה חלק מהפוליטיקה הישראלית.

בית-המשפט העליון, אם קוראים את פסק הדין שלו בכנסת הקודמת, אדוני היושב-ראש וחברי הוועדה, הוציא כרטיס צהוב-אדמדם לחנין זועבי. ונדמה לי שהגיע הרגע להראות לה את הכרטיס האדום. אני, באופן אישי, שמעתי אמירה שלה באותו ראיון שמצטטים כאן – זה היה ראיון שאני ערכתי איתה – כשהיא אמרה לי שהחוטפים אינם טרוריסטים. שימו לב למילים. זו הסתה ברורה לטרור. זו הצדקת טרור. כדי להיות מוגדר טרוריסט, אתה לא צריך ללחוץ על ההדק או לדקור בסכין, מספיק שאתה מצדיק את זה, מספיק שאתה נמצא בזירת העבירה, מספיק שאתה חלק מזה.

כשמסתכלים באמת על המאסה הקריטית, אז גם כשהיא קיבלה הזדמנות אחר הזדמנות, היא לא משנה כיוון. יש כאן באמת המשך הליכה באותו כיוון של הסתה, של תמיכה בטרור, ועכשיו גם השתתפות באירוע שהוא אירוע טרור לכל דבר נגד חיילי צה"ל.

אני שמח שרוב הסיעות הצטרפו לבקשה שלנו לפסול את חנין זועבי. זה מעיד יותר מהכל על כך שיש קונצנזוס, בסופו של דבר אנחנו גם מייצגים את העם. ולכולם ברור שצריך לשים את הקו האדום ולהגיד מכאן לחנין זועבי ושכמותה: אסור ואי אפשר לתמוך בטורר, להסית לטרור, והדבר הזה חייב להיפסק.

אני רוצה לצטט עוד משפט מפסק הדין שניתן שלשום בלילה בבית-המשפט העליון. ארבעה שופטים אומרים במפורש, במפורש, שמה שעשתה חנין זועבי זה לא פחות מתמיכה בטורר. מי שקורא את פסק הדין של השופט רובינשטיין, הוא מדבר על אותו סעיף שנותן סמכות לוועדת האתיקה, הוא דומה מאוד לסעיף שמכוחו אנחנו יושבים פה, סעיף 7א. אני חושב שהדברים ברורים מאוד ואני חושב שחשוב מאוד, חשוב מאוד, להראות את הקו האדום ולהעביר את המסר שהקו הזה נחצה וחנין זועבי לא צריכה, אסור שתהיה בכנסת הבאה, למען הדמוקרטיה, למען מדינת ישראל, למען חיילי צה"ל ולמען המשך תקין של החוקים והכללים שאנחנו מכבדים אותם ודורשים מכל אחד לקיים אותם. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה, מר גל.

נשמע עכשיו את מר שאדי חלול. בבקשה, מר חלול.

שאדי חלול:

שלום לכולם. אדוני היושב-ראש, חברי הוועדה, בהתחלה ברצוני לפתוח ולומר שאני קצין בצנחנים, אזרח נוצרי-ישראלי, בן מיעוטים שאוהב לחיות במדינה ולהשתלב בה על בסיס חובות וזכויות. זו גישתי וגישת הרבה נוצרים בארץ וגם ערבים אחרים, שגם זועבי היתה אמורה לייצג אותם.

אני רוצה להדגיש כמה עובדות על ההתנהגות האלימה שחברת הכנסת זועבי מתנהגת כלפינו מתוך אולמות כנסת ישראל. התנהגותה האלימה והמאיימת בפועל גרמה לפגיעה קשה גם בי ובאזרחים רבים מבני האוכלוסיה הישראלית, מבני המיעוטים בכלל, שחפצים בשילוב. אני אתן לכם דוגמה קטנה, חברת הכנסת זועבי מוציאה מכתב מכנסת ישראל לי אישית ולראשי "פורום גיוס העדה הנוצרית", ואומרת להם: תפסיקו לתמוך בשילוב, בעידוד האוכלוסיה להשתלב במדינת ישראל ולהתגייס לצה"ל. ואם לא – היא מאיימת עלי אישית בוועדת התעסוקה – כשהיה דיון על שוויון הזדמנויות בתעסוקה – כשדרשנו ייצוג עצמאי לנוצרים בוועדה הזאת, שתטפל בפיתוח תעסוקתי לאוכלוסיה הזאת. היא אומרת: נראה אותך מגיע לכפר כנא ונצרת ואומר את הדברים האלה. אם אתה גבר – תבוא לשם. זו התנהגות של חברת כנסת בתוך ועדה בכנסת ישראל. הכל מוקלט, יש פרוטוקולים על זה, זה לא מהראש שלי.

דבר שני – כבוד היושב-ראש, דיברנו על עובדות. העובדות מדברות על גישה אלימה, על שליחת איומים על ראשי אזרחים נאמנים, שלווים, במדינת ישראל, שכל חפצם זה להשתלב, להיות חלק מהחברה הישראלית ולדרוש את זכויותיהם לא בשיסוי אוכלוסיות אחת בשנייה, אלא על-ידי קידום הבנות וחיים משותפים. זו גישה שגרמה עד היום לשליחת מה שנקרא "פרסים כספיים" על הראשים שלנו. אני למשל מאוים עם סכום כספי. שאני לא רוצה לנקוב בו, כדי שאף אחד לא ייקח את זה לידיים ויתפתה. לא מישהו מהוועדה עצמה, אבל יש לנו תקשורת גם פה ואני לא רוצה לחזק את העניין הזה עוד יותר. יש על ראשו פרסים כספיים שמופצים בעקבות ההסתה והשיסוי שלה נגדנו.

אני מבקש, כבוד יושב-ראש הוועדה וכבוד חברי הוועדה, לפסול כל גישה כזאת וכל אדם שקורא לדבר כזה, זכותו להיות בכלא ולא בכנסת ישראל.

אני אישית שלחתי מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, שעד היום לא נענה לבקשתי. שלחתי גם תלונה עליה למשטרת ישראל לגבי אותו איום שהיא שלחה אלי בוועדת התעסוקה. גם התלונה הזאת לא טופלה כראוי עד היום. אני מבקש שהיום הוועדה תעשה צדק ותפסול אותה על אותן התקפות מילוליות אלימות ובמקרים אחרים גם פיזיות נגד שוטרים בהפגנות בחיפה במבצע "צוק איתן".

לגבי חנין זועבי – חברים, כל גישה ששוללת דו-קיום, גזענות ושיסוי אוכלוסיות מאזרחי ישראל ועידודם לפעול נגד אוכלוסיה אחרת, פסולה. חנין במעשיה עשתה זאת בגלוי, והעובדות

מדברות בעד עצמן. אני, כנוצרי וארמי, אזרח שרוצה להשתלב בין הישראלים ולהיות מה שנקרא "שווה מול שווים", אני אומר שהגישה שלנו לקרוא לשילוב וחיים משותפים לא צריכה להיות בצעקנות ולא צריכה להיות באלימות, אלא צריכה להיות בהבנה ובשיתוף פעולה ובהשתלבות במדינה. ולהתגייס – אם זה שירות לאומי, אם זה צה"ל ואם זה כל מה שצריך, אפילו בתוך החברה לשרת - וזה הדבר שיגרום לחברה היהודית לגרום לנו להיות חלק ולהשתלב ביחד, כי אין גישה אחרת. כל גישה אחרת בסופו של דבר מסכנת את ביטחון ישראל, מסכנת את ביטחון אזרחי מדינת ישראל בגליל, כמונו – אלה שרוצים להיות נאמנים ושלווים - וזה מה שקורה היום בפועל. ב"צוק איתן" ראינו את שיסוי האוכלוסיות אחת בשנייה ומה קרה בחיפה כאשר אוכלוסיות שלמות התנגשו אחת בשנייה, יהודים נגד ערבים, וזו בדיוק הגישה הבלדנית האלימה של חנין זועבי.

אני מבקש מכם לקבל את העניין הזה. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה, מר חלול.

יעקב מצא:

חזק ואמץ. כל הכבוד.

שאדי חלול:

אני רק רוצה להגיד שאין לי בעיה גם לחיות במדינה יהודית ודמוקרטית, כי זו מדינה דמוקרטית שמאפשרת את זה. אני מבקש מכם לחתום על דבר כזה – הצהרת נאמנות.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר חלול, תודה רבה.

אנחנו נשמע עכשיו את חה"כ יריב לוין. בבקשה.

יריב לוין:

תודה. אדוני היושב-ראש, חברי הוועדה, האמת היא שהושיבו אותנו כאן בשולחנות כאילו אנחנו נמצאים בליל הסדר, אז אני מוכרח לומר שאני מצטער מהבחינה הקולנירית, אבל אני לא יכול לפטור אותנו מלשאול מה נשתנה, משום שנדמה לי שהשאלה שצריכה לעמוד כאן היא מה נשתנה ביחס למה שהיה עובר לתחילת כהונתה של הכנסת ה-19. כלומר, מדוע אם אושרה מועמדותה של חבר הכנסת זועבי לכנסת ה-19, ראוי ונכון שלא לאשר את המועמדות הזאת הפעם. בהיבט הזה צריך להתייחס לשלושה מישורים: המישור הראייתי, המישור העובדתי והמישור המשפטי. אני אנסה בתמצית להתייחס לכל אחד מהם בהתאם גם לסקירה שניתנה בעתירה, אבל גם בהתייחס לתגובות ולתשובות שקיבלנו.

ראשית, בנושא הראייתי – אין ספק שהעתירות שהוגשו לקראת כהונתה של הכנסת הזאת לקו באופן מהותי בהיעדר ראיות. הן הוגשו כמעט כולן על בסיס של טענות שמתבססות על קטעי עיתונות, על ציטוטים מכלי שני ושלישי, והקושי הראייתי היה אמיתי. מכובדי, העתירה שאנחנו הגשנו – חבר הכנסת דנון, השר כץ ואנוכי – כל כולה מבוססת אך ורק על ראיות קבילות בבית-משפט, ראיות מכלי ראשון, על מסמכים, פרוטוקולים, מכתבים, קטעי וידיאו, קטעי אודיו, תמונות, אף לא ציטוט אחד. בהקשר הזה אני רואה בחומרה רבה מאוד את מה שנכתב בסעיף 4 לתגובת היועץ המשפטי לממשלה, שם נכתב: לבקשה צורפו דיווחים עיתונאים ומסמכים שונים שנוגעים למעשייה והתבטאויותיה של חברת הכנסת זועבי. כפועל יוצא, ממשיך ואומר בסעיף 5: לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, חלק מההתבטאויות שהוצגו במסגרת הבקשות קשות ומטרידות עד מאוד. עם זאת בחינה קפדנית של כלל הראיות בראי הפסיקה, מטה את הכף נגד הפסילה. ואני שואל: איך נקבעה הקביעה הזאת חסרת הבסיס, יש מאין, כאשר היא נסמכת על איזה הנחה פשוט לא נכונה, שהבקשה שלנו נסמכת על דיווחים עיתונאים? אני בכלל חושב שהייעוץ המשפטי לממשלה, לפחות על-פי תגובתו כאן, מתגלה יותר כאזרח מוטריד. כי במסגרת האמירות נאמר שהן מטרידות והן קשות. אני מציע שנהיה פחות מוטרידים ונעשה את מה שדרוש, נקרא את החומר כמו שצריך, ואחר גם נגיע למסקנות המתחייבות.

במישור העובדתי, אני חושב שבכנסת ה-18 היתה שורה ארוכה של מעשים וגם התבטאויות חמורים ביותר. משט ה"מרמרה" הוא בוודאי הדוגמה הטובה ביותר. אבל שוב אני אומר: מה נשתנה ביחס למה שהיה אז להיום. ובכן, יש כאן צבר, הייתי אומר אפילו מדהים, פשוט הספק יוצא מהכלל, של פעילות שכולה ממוקדת הן בתמיכה בטרור והן לשם שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. אני אקריא רק חלק קטן מהרשימה: הקביעה שרוצחי שלושת הנערים אינם טרוריסטים וסירוב להתנצל על כך; מאמר באתר החמאס תוך כדי מבצע "צוק איתן" הקורא להטיל מצור על ישראל; עצות לניהול המאבק, שניתנות באל-ג'זירה; השתתפות בשורה של הפגנות בלתי חוקיות ואלימות לתמיכה במאבק החמאס; נסיעות בלתי חוקיות לקטאר, מממנת החמאס, ופגישות עם עזמי בשארה ואחרים שם; קביעה חוזרת ונשנית שחיילי צה"ל הם טרוריסטים; וגם שורה של נושאים והתבטאויות הנוגעים לשלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, בהם פגיעה והסתה קשה נגד נוצרים ובני מיעוטים אחרים אשר משרתים בכוחות הביטחון ובמשטרת ישראל. העיד כאן מר חלול והדברים הובאו גם בעתירה מטעמנו לגבי מה שהתרחש בדיוני הכנסת; איומים חוזרים ונשנים; התייחסות לישראל ולצה"ל כאויבי העם הפלסטיני, העם שלה.

מכובדי, אני רוצה להקריא דווקא מתוך התגובה של חברת הכנסת זועבי עצמה, מתוך מוצג מס' 9 שצורף אליה. בסוף הדברים נאמר כך – שוב, יש כאן ראיון שאני לא הסתמכתי עליו, אבל מכיוון שהוא מובא על-ידי חברת הכנסת זועבי עצמה, אני חושב שהוא בוודאי אסמכתה קבילה. ושם היא אומרת: "מדינה יהודית היא ביטוי גזעני להגדרה קולקטיבית של היהודים הישראליים. אני מסכימה להסדר מדיני לא גזעני של הגדרה עצמית קולקטיבית" - תודה רבה - "צריכים להבדיל בין מדינה יהודית לבין הגדרה עצמית". כן, אני מזכיר לכם, הטענה של היועץ המשפטי לממשלה שאין די ראיות לשלילת קיומה של המדינה כיהודית ודמוקרטית. הגדרה עצמית חייבת להיות בתוך מדינת כל אזרחיה; חייבת להיות הגדרה עצמית דמוקרטית, וכן הלאה. וכן הלאה. שוב, ראיות שמביאה חברת הכנסת זועבי עצמה, לא אני ולא מישהו אחר.

עד כאן בפן העובדתי, וזה כמובן מפורט בהרחבה בעתירה עם כל הראיות שנלוות אליו. מכאן אני רוצה לעבור לפן המשפטי, שנדמה לי שהוא חלק מרכזי מהעניין, כי העובדות בסך הכל, אני חושב, אינן שנויות במחלוקת של ממש.

רבותי, אני רוצה להזכיר לכם את אותו חבר פרלמנט בריטי, שבזמן מלחמת פוקלנד יצא באופן מופגן וחריג והפגין בעד מאבקה של ארגנטינה למען זכויותיה לאיים האלה, וכינה בביטויים מאוד קשים את חיילי הצבא הבריטי וגם שיבח את עמידתה האיתנה של ארגנטינה. אגב, הוא לא היה היחיד. היה גם חבר פרלמנט ספרדי שכתב מאמרי חיזוק באתר האינטרנט של המחנתת הבאסקית ETA ותומכיה וקיים חגיגות עם ראשיה. היתה גם חברת קונגרס אמריקני ממוצא קובני שניסתה לארגן, ואחר כך גם הצטרפה, למשט שנועד לפרוץ את המצור האמריקני על קובה. היא גם איימה על אנשים ממוצא קובני, שגרים במחוז הבחירה שלה, שביקשו להצטרף לצבא ארצות הברית לבל יעשו כן. אגב, לאחרונה גם היה חבר פרלמנט צרפתי שבעקבות הפיגוע ב"שרלי הבדו" קבע שלא מדובר בטרוריסטים, שאפשר להבין את מבצעי הפיגוע ובכלל יעץ לארגוני הטרור להטיל מצור על צרפת.

רבותי, אני אומר לכם, בואו נפסיק עם ההיתממות הזאת, ובואו נפסיק לרמות את עצמנו ובואו נפסיק עם כל ההתפלפלויות האלה, כי אין אחד בחדר הזה שלא שאל את עצמו עכשיו: מה, באמת היה דבר כזה? איך זה שאני לא זוכר? מה, זה יכול להיות שמישהו בפרלמנט הבריטי או הצרפתי או הספרדי או בקונגרס האמריקני עשה דבר מהסוג הזה? אז בוודאי שלא היה. לא היה זה, ולא היה זה ולא היה זה, ובטח ובטח שלא היה חבר פרלמנט שעשה את כל אלה ביחד, ועוד יותר מזה, בתוך פרק זמן של שנתיים או שלוש.

בדיוק בשביל המקרים האלה, מכובדי, ישנו סעיף 7א, שאם לא כן מה טעם ומה תכלית יש לסעיף הזה. עברתי גם על התצהיר של חברת הכנסת זועבי, רצוף ההיתממויות וההתפלפלויות, ואני מציע שוב שלא ניתמם ולא נתפלפל. מפאת קוצר הזמן אני אתן, שוב, רק דוגמאות בודדות. אמרנו, ואני חוזר ואומר, סירבה להתנצל על כך שקבעה שחוטפי שלושת הנערים אינם טרוריסטים. והיא כותבת לגבי זה איזה תגובה, במקום אני מתנצלת, מאמר שלם שכמובן התנצלות אין בו, ומי שיראה את הריאיון יראה שהיא נשאלת פעם אחר פעם ומסרבת להתנצל. היא כותבת בהתייחס למר שאדי חלול ולאיומים שלה לגביו, אני קורא את סעיף מס' 7. אין בפרוטוקול ולא בתמליל את המילים, והם יתנו לך את התגובה הראויה. אדוני, אני מפנה לנספח י"ז, עמוד 11, שורה שנייה מלמטה. אתה תראה את המילים כתובות, מילה במילה בדיוק כפי שהן. אני בכלל נדהם מכל ההתפלפלות סביב המונח "מוחאסארה" – בידוד, מצור, מדיני, כלכלי.

כל מיני דברים מן הסוג הזה. רבותי, אני מתרגם מוסמך מערבית וגם כתבתי מילון למונחים כלכליים עברי-ערבי-אנגלי, שנמצא בספריות בכל העולם. קראתי את חוות הדעת הזאת, אני אומר לכם: אין לה בסיס, לא ידיים ולא רגליים. הביטוי הזה "מוחאסארה" יש לו משמעות ברורה: מצור בכל היבטיו – הצבאי, הכלכלי, המדיני. אגב, הם חמורים כולם, כי מי שמציע להטיל מצור על מדינה, מצור כלכלי, מצור שיחנוק אותה. אני אומר יותר מזה, המשמעות של הביטוי הזה היא בעיקרה טבעת חנק. ואיפה אנחנו מוצאים אותו הכי הרבה? בביטוי "מוחאסראת ע'זה". כלומר, המצור, טבעת החנק שבראייתכם ישראל מטילה על עזה. משום מה את כל המשמעויות האלה שם לא קראתי בחוות הדעת.

אני אמשיך ואומר כך: רבותי, אמר השופט מלצר בפסק הדין שהונח על שולחנו ממש זה עתה, השבוע, 6706/14. הוא אומר שם: "לבסוף אציין, כפי שהערתי גם בדיון, כי לא בכדי לא מצאו העותרים ובאי-כוחם המלומדים ולו מקרה אחד במשפט המשווה, שחבר פרלמנט קרא להטלת מצור על מדינתו והופטר". זה המצב, אכן אין לזה שום תקדים. אמר כבוד השופט רובינשטיין באותו פסק דין: "צריך להיות מאמין גדול ולחילופין פתי גדול, כדי לסבור כי בדבריה של חברת הכנסת זועבי, בה אנו עוסקים, היה משום שמירת אמונים". אז אני מציע שלא נהיה פתי.

כאן אני חושב שהגיע הזמן שאולי נחזור גם למקורות. אומר סעיף 7א שבו אנחנו עוסקים, ואני אקריא את לשונו, משום שלשונו היא חשובה, כי נקברת כאן תחת כל הררי הניירות וההתפלפלויות: "רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת ולא יהיה אדם מועמד בבחירות לכנסת, אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לפי העניין" – וכאן אני מדגיש – "במפורש ובמשמע...". כלומר תיבה מרחיבה ולא מצמצמת, כפי שעובר כחוט השני לאורך כל הפסיקה שמונחת בפנינו וחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה. ואז נאמר: "אחד מאלה: שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית"; - נקודה. בצורה חדה, בצורה ברורה – או: "תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל". שוב, חד, חלק וברור.

אני מתקשה מאוד, אני אומר את זה בלשון עדינה, להבין איך מהנוסח החד הזה אנחנו מגיעים לכל המבחנים האלה שפיתחו בפסיקה, שעברו מזמן מתחום הפרשנות למקום שבו אנחנו מוחקים את החוק, מאיינים אותו ומחליפים אותו במשהו שהמחוקק בכלל לא התכוון אליו. מתעלמים מההרחבה ומייצרים יש מאין את הצמצום. אבל בכל זאת אומר שגם לפי שיטת המהדרין שבמהדרין – לפחות בעניין הזה אנחנו יכולים למצוא את בג"ץ דווקא באגף החרדי היותר של החברה הישראלית – אני חושב שבשיטת המהדרין שבמהדרין הזאת, גם בשיטה הזאת דינה של חברת הכנסת זועבי להיפסל.

וקובע כבוד השופט ברק שורה של מבחנים, והוא קובע אותם לאחר שהוא אומר: יש לקיים את הזכות לבחור ולהיבחר, שהיא מאושיות היסוד של המשטר הדמוקרטי, המונחת ביסוד קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, בלא לפגוע בקיומה של המדינה כמדינה יהודית, בשלילת הגזענות ובמניעת התמיכה במאבק מזוין נגד המדינה.

אני אזכיר את שנקבע במפורש בפרשת "ירדור": מדינה אינה חייבת להסכים שיחסלוה וימחקו אותה מהמפה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

חבר הכנסת לוי, אולי כדאי לקצר בציטוטים. אדוני נמצא בזמן פציעות.

יריב לוי:

אני אשתדל לקצר. מכיוון שאני אוהד "הפועל" ואני יודע לבזבז זמן, תמיד יש תוספת זמן במשחקים שלנו, שתיים שלוש דקות, ולכן אני אבקש אותם מאדוני.

ואני אומר שוב, המבחנים, אמות המידה שנקבעו שם: דומיננטי, שהפעילות היא רבה, אינטנסיבית, היא לאורך תקופה ארוכה, כפי שהדברים פורטו קודם ומובאים באופן מסודר. המעשים נלמדים מהצהרות שיש בהם הגד ישיר וממסקנות מסתברות באופן חד-משמעי. וכאן, אדוני, אני מפנה שוב לדברים ברורים שנאמרו ב-6706/14 גם על-ידי כבוד השופט חיות, גם על ידי כבוד השופט רובינשטיין, גם על-ידי כבוד השופט מלצר, שורה ארוכה של התבטאויות, אמירות של כבוד השופטים באותו דיון. אני אתן רק דוגמה אחת: הנושא הוא הבסיס הרעיוני

המשותף או צריך להיות משותף לכל חברי הכנסת ושבהיעדרו אין תקומה. ואשוב ואטעים, בעיניי חלק מכביד מאוד בפרשה, כעולה גם מדברי חברתי, בנוסף לאמירות עצמן, הוא ההסברים. ואני מחזיר אותנו להסברים שראינו כאן גם בתגובה הזאת של חברת הכנסת זועבי. ונכתב: ההסברים או חוסר ההסברים בקשר להתבטאויות, ברי כי הסברי חברת הכנסת זועבי מאולצים עד מאוד, ובא כוחה בכשרונו צריך היה לנסות למלא חללים, לעתים משימה בלתי אפשרית.

וכך הדברים ממשיכים. לא מדובר בעניין תיאורטי, מדובר בראיות משכנעות וברורות, כפי שהסברתי לעיל.

אני רק רוצה לומר עוד הערה אחת שהיא חשובה, גם ביחס לתמיכה במאבק המזוין – התמיכה הזאת היא ישירה או עקיפה. נקבע כבר שהפעילות של חברת הכנסת זועבי כבר בקדנציה הקודמת התקרבה לתחום האסור. אני מפנה לדבריהם של כבוד השופט נאור וכבוד השופט רובינשטיין באותו פסק דין, ביחס לחומרת המעשים ולהיותם תמיכה חד-משמעית - בהחלטה של בג"ץ – בטרור. וחמור במיוחד כאשר הדבר נעשה בשעת מלחמה, תוך כדי המבצע, באתר האינטרנט של האויב שיורה טילים על בתיהם של אזרחי ישראל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר לוין, בבתי-המשפט אצלנו אומרים שאם חוזרים על הדברים, סימן שאדוני סיים.

יריב לוין:

אני לא חוזר, כי נדמה לי שכאשר הדברים נעשים בשעת מלחמה, יש לדבר הזה משקל נוסף ומשקל מאוד משמעותי.

לכך כמובן מצטרפת גם העובדה שיש לנו מה שלא היה בפעמים הקודמות: גם פסיקה של בג"ץ עם אמירות מאוד ברורות שנוגעות ללב העובדות שרלוונטיות לעניין שלנו, וגם החלטה של ועדת האתיקה שמדברת בעד עצמה.

לאור כל זאת נדמה לי, רבותי, שגדשה סאת ההתפלפלות, ההתחמקות מלשונו המפורשת של סעיף 7א, ושאם לא ייקבע כי חברת הכנסת זועבי מנועה מלהשתתף בבחירות לכנסת, פירוש שאנחנו, במו ידינו, מוחקים סעיף, שאני מזכיר לכולם, הוא סעיף בחוק יסוד. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה, מר לוין.

נשמע עכשיו את עמדת היועץ המשפטי לממשלה על-ידי עו"ד נטע אורן. בבקשה, גברת אורן.

נטע אורן:

אדוני היושב-ראש, חברי ועדה נכבדים, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא שפסילה של מועמד או של רשימת משתתפים בבחירות לכנסת היא חריג שבחריגים. היא צריכה להיעשות רק במקרים החמורים והקיצוניים ביותר, רק במקרים שבהם הדמוקרטיה, הדמוקרטיה החסונה שאנחנו מבקשים להמשיך ולכונן ולשמר במדינת ישראל, נעדרת כלים אחרים להתמודד עם אותו מועמד או אותה רשימה. במצב של ספק, לאור נקודת המוצא הזאת, צריך הספק לפעול לטובת הזכות, שהיא זכות יסוד במשטר של מדינת ישראל לבחור ולהיבחר.

מה אומר החוק בעניין הזה – חוק-יסוד: הכנסת, בסעיף 7א, מדבר על שתי עילות שרלוונטיות לענייננו: העילה הראשונה היא שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; העילה השנייה - שאליה נפנה את הזרקור, כי היא היותר רלוונטית מקריאת הבקשות עצמן והנימוקים שלהם - זה תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור נגד מדינת ישראל.

לאור היותה של הזכות של לבחור ולהיבחר זכות יסוד חשובה ובסיסית, פירש בית-המשפט העליון את סעיף 7א על העילות שלו פרשנות צרה, דווקנית ומצמצמת, בגלל הצעד הקיצוני של שלילת הזכות ולהיבחר. לכן קבע בית-המשפט העליון מבחנים מאוד מאוד ברורים ודווקניים, שרק במקרה שאותו מועמד או רשימה שמבקשים לפסול עומד בהם – יוחלט על

פסילה. קודם כל, בבחינת הראיות - המבחנים הם שהראיות להתקיימותה של העילה, ובמקרה הזה לעילה של תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור, צריכות להיות ראיות ברורות, משכנעות וחד-משמעיות. גם אם התשובה לשאלה הזאת היא חיובית, והראיות הן בבדיקה קפדנית כאלה, משכנעות, ברורות וחד-משמעיות, יש לעבור לבחינה נוספת: האם הפעילות של המועמד או של הרשימה – כשזה רשימה זה המצע שלה - היא כזאת שבהן הילה, כלומר התמיכה במאבק המזוין, היא רכיב דומיננטי, מרכזי, פעילות חוזרת ונשנית שהמועמד או הרשימה פועל להגשמתה.

יעקב מצא:

פשוט לא יאומן, כל דבר שצינת זה מה שהיא עשתה. זה פשוט לא יאומן. טלו קורה מבין עיניכם. כל דבר היא עשתה. כל מה שאת מתארת כרגע, היא עשתה. מה, זה הביאס קורפוס? רק שיהיה לה סכין ביד והיא תרצח, אז נפסול אותה?

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

עו"ד מצא, יש לי בקשה. יושב כאן מישהו שיש לו זכות לנהל את העניינים. אני מבקש ממך.

יעקב מצא:

אני מתנצל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אני אמדוד את הזמן, כמה זמן תחזיק ההתנצלות. אני מבקש, תנו לי לנהל את זה בצורה עדינה. אדוני יש לו זכות דיבור אחר כך. אני מאוד מבקש.

נטע אורן:

בהתאם למבחנים האלה נבחנו כלל הראיות, ההתבטאויות וכל הדברים שהוגשו לוועדת הבחירות על-ידי היועץ המשפטי לממשלה. ואכן, בחינה קפדנית של הראיות העלתה שחלק מההתבטאויות הן קשות ומטרידות מאוד, והן אפילו עשויות להתפרש כתמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור. אבל בהתאם לפסיקתו של בית-המשפט העליון, יש לבחון את מכלול הראיות ולבחון אם מדובר בראיות שהן משכנעות, ברורות וחד-משמעיות, ושהראיות האלה מובילות לכך שפעילותה של המועמדת, של חברת הכנסת זועבי, בתמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור, היא פעילות דומיננטית, מרכזית, שהיא פועלת חוזר ושנה להגשמתה.

הבחינה של הראיות בהתאם למבחנים האלה העלתה שהראיות, גם אלה שעשויות להתפרש כתמיכה במאבק מזוין, הן לא מרכזיות ודומיננטיות בפעילותה של חברת הכנסת.

המסקנה הזאת התקבלה גם במתן חשיבות לתצהיר שהתקבל מחברת הכנסת זועבי, תצהיר מפורט של יותר מ-20 עמודים שהועבר ליועץ המשפטי לממשלה לבקשתו, בהם התייחסה חברת הכנסת עצמה וחתמה על התצהיר, כפי שנדרש לעשות בתצהיר, ופרסה את משנתה ופעולתה בשלל התחומים שבהם היא עוסקת. היא נתנה הסברים שהתייחסו גם לראיות הספציפיות וגם לקשות שבהן.

ולכן, שוב, לאור המבחנים בפסיקת בית-המשפט, ובתוך שימת דגש על ההסברים שניתנו על-ידי חברת הכנסת עצמה, התקבלה המסקנה הזאת שנוותר ספק ושגם אם חלק מהראיות עשויות כן להתפרש כתמיכה במאבק המזוין של ארגון טרור, אז בוודאות לא ניתן לומר שאלה פעולות מרכזיות במשנתה ובפעולה של חברת הכנסת.

נזכיר, כפי שהדוברים הקודמים התייחסו לכך, את פסק דינו של בית-המשפט העליון שניתן אך לפני יומיים. כלומר, הנימוקים לו נתנו לפני יומיים. אבל נזכיר שפסק הדין עסק בהחלטה של ועדת האתיקה של הכנסת. השופטים בהחלטתם התייחסו לכך שכל ההכרעה מתמצית בבחינת סבירותה של החלטת ועדת האתיקה. ברור שמדובר במבחנים שונים לגמרי מהמבחנים לשלילת מועמדות בבחירות לכנסת. בית-המשפט גם הסביר שהבחינה היא רק של סבירות החלטת ועדת האתיקה, שנתון לה שיקול דעת רחב במיוחד, ולכן כל בחינת הראיות נעשתה בלי לבדוק אם מדובר בראיות שמהוות מרכיב מרכזי ודומיננטי בפעילותה של חברת

הכנסת. בית-המשפט קבע את שקבע על בסיס, בין היתר, הסנקציה שננקטה נגד חברת הכנסת, וציין שמדובר בסנקציה שבנסיבות העניין המשמעות שלה מינורית יחסית, על אף חומרתה כשלעצמה, מכיוון שההשעיה שהוטלה על חברת הכנסת זועבי היתה על סף הפגרה וערב התפזרותה של הכנסת. ובנוסף, לא נשללה ממנה זכות ההצבעה. לעומת זאת, במקרה שלפנינו מדובר באפשרות לשלילת זכות יסוד, זכות לבחור ולהיבחר, שהיא זכותה של חברת הכנסת זועבי להיבחר, ולא פחות חשוב זכותו של ציבור, שממנו יוצאת חברת הכנסת זועבי, של המיעוט הערבי לבחור את נציגיו. כאן מדובר על שלילה מוחלטת של זכות יסוד בסיסית. בוודאי שיש לתת משקל לדבר הזה, ולכן העניין של פסק הדין שונה לגמרי.

מעבר לכך, בית-המשפט גם ציין שהעובדה שבאותו מקרה ההתייחסות של חברת הכנסת זועבי עצמה ניתנה רק בדיעבד, לאחר שהתקבלה החלטת ועדת האתיקה ורק באמצעות בא-כוחה, עמדה לנגד עיניהם ומאוד החלישה מבחינתם את ההתייחסות בדיעבד להתבטאויות שזכרו. לעומת זאת כאן, הדברים הובאו בפני ועדת הבחירות בטרם החלטתה וגם היועץ המשפטי לממשלה עצמו בחן את הדברים ונתן לכך את המשקל המתבקש.

גם בית-המשפט מאוד נזהר וגם כשהוא מתייחס לראיות הוא מדבר על כך שזה רק לצורך אותו מבחן של סבירות החלטת ועדת האתיקה. קשה לדלות מבין הקביעות, לפחות לא לגבי מרבית השופטים, התייחסות לראיות האלה כתמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור, ובכל מקרה אין בכלל – בגלל שזה לא נדרש לאותו עניין – התייחסות למרכזיותה של הפעילות הזאת בתמיכה במאבק מזוין.

בסופו של יום, בגלל המבחנים המאוד דווקניים של פסיקת בית-המשפט העליון, עמדת היועץ המשפטי לממשלה כי בשים לב לחשיבותה של הזכות לבחור ולהיבחר ובשל חוסנה של הדמוקרטיה והחשיבות לפרש את הפרשנות המצמצמת ביותר על מנת שלא לפגוע בזכות היסוד הזאת, נותר ספק בהתקיימותם של המבחנים, והספק הזה מטה את הכף להתנגד לבקשות, ולכן עמדת היועץ המשפטי לממשלה שיש להימנע מלפסול את חברת הכנסת זועבי מהתמודדות בבחירות.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה, גברת אורן.

נשמע עכשיו את תשובת חברת הכנסת חנין זועבי. בבקשה.

חנין זועבי:

שלום רב לכולם. חברות הוועדה, חברי הוועדה, כבוד השופט סלים ג'ובראן, עכשיו לחד ולחלק ולברור שלי ושל האזרחים שאני מייצגת. הגשתי לחברי הוועדה תשובה מפורטת העונה על כל הטענות שהגישו מפלגות הימין נגדי, ולכן אין טעם לפרט את כל תשובתי כאן.

יהודה אבידן:

כל המפלגות, לא מפלגות הימין. אל תהפכי את זה לימין ושמאל.

חנין זועבי:

אני מקווה שחברי הוועדה יעיינו ברצינות בתגובתי.

ירון בן-עזרא:

מי שהגיש את הבקשות זה לא רק מפלגות ימין.

חנין זועבי:

כל מי שתומך בימין, הוא גם ימין.

ירון בן-עזרא:

כל מי שתומך בטרור, הוא גם טרור. לפי האנלוגיה הזאת, כל מי שתומך בטרור הוא טרוריסט.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, את הסימפוזיון ימין-שמאל, נעשה אולי אחרי הבחירות, אבל לא עכשיו.

חנין זועבי:

אני מקווה שחברי יעיינו בתשובה שלי ברצינות.

יעקב מצא:

הנייר סופג את הכל.

עלאא מחאג'נה:

רצית שהיא תגיע והיא הגיעה, אז תשמע אותה. תן לה לדבר, תשמע אותה.

יעקב מצא:

הנייר סופג הכל. אפשר לכתוב את כל השקרים בתצהיר. הנייר סופג הכל.

עלאא מחאג'נה:

זה לא מקובל, אדוני.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר מצא, יש לי בקשה. כל מי שרוצה לדבר לא בתור שלו, יבקש רשות ממני. אם אני לא אתן רשות, אף אחד לא ידבר, עם כל הכבוד.

חנין זועבי:

אני אעמוד על עיקרי התשובה שלי בהמשך הנאום.

כפי שאתם יודעים, אני חברת בלי"ד, אך אני עומדת היום לא רק כנציגת מפלגתי, אלא כמועמדת של הרשימה המשותפת שקמה לאחרונה ואיחדה בתוכה את כל המפלגות הערביות המיוצגות בכנסת. הציבור הערבי וגם היהודים הדמוקרטים תולים תקוות רבות ברשימה זו, שתצליח להגדיל את המשקל הפוליטי שלנו ותביא לשינוי המיוחל בפוליטיקה הערבית בארץ.

תרשו לי תחילה לתהות קצת: מדוע אני פה? אני לא מבינה. עכשיו באמת, ובנימה אישית, אני לא מבינה מדוע אני פה.

שרון גל:

צודקת, את צריכה להיות בבית-סוהר.

יעקב מצא:

זה מצחיק, זה מצחיק.

חנין זועבי:

אני לא מבינה.

יעקב מצא :

דם של חיילים שלנו על הידיים שלך ואת עומדת פה וצוחקת? דם של חיילים שלנו במרמה, ואת עומדת פה וצוחקת?

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

עו"ד מצא.

עלאא מחאג'ינה :

זו הצגה.

יעקב מצא :

זו לא הצגה, זה דם יהודי. הדם של החיילים שלנו על הידיים שלך ואת יושבת פה ומחייכת.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

עו"ד מצא, די.

איתמר בן גביר :

כבוד השופט, היא טרוריסטית, אתה צריך לעצור אותה.

עלאא מחאג'ינה :

תראו מי מדבר.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

עו"ד מצא, ביקשתי ממך לבקש רשות דיבור. אדוני, אנא שמור על השקט.

איתמר בן גביר :

היא טרוריסטית. למה אתה לא קורא לשוטרים לאזוק אותה. אתה שופט, משפטן, תעצור אותה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

רבותי, תנו לגברת זועבי להמשיך את הדברים. אני מבקש לא להפריע. בבקשה, גברת זועבי.

חנין זועבי :

ועוד תראו מי מעמיד אותי במעמד הזה. תראו מי מעמיד אותי במעמד הזה.

אשר מייבסקי :

סליחה, מי אנחנו? מי מעמיד אותך?

ירון בן-עזרא :

מה זה ההערה הזאת?

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, יש לי בקשה. האווירה מספיק מתוחה, אנא בלי הערות עוקצניות. תדברי ישר לעניין.

חנין זועבי:

רק לספוג את ההערות.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תתעלמי מכל ההערות ותטעני לגוף העניין.

יעקב מצא:

אנחנו חיים עם מחבלת, אז נוכל לספוג הערות.

אלי ישי:

אני חושב שהיא צודקת, מקומה בפרלמנט בעזה. שם אף אחד לא יטען טענות. היא בתוך מדינת ישראל, עם כל הכבוד. היא בוגדת במדינה ויושבת בפרלמנט. שתלך לעזה. היא משתפת פעולה עם החמאס.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

חבר הכנסת ישי, תדבר בתור שלך. תשב בבקשה.

יוסף פדילה:

אתה יותר גזעני ממרזל. אתה מתחבר למרזל, גזעני כמוהו.

אלי ישי:

תשלח אותה לעזה. זה המקום שלה, לא פה.

חנין זועבי:

מדוע אני, שיצאתי בתוקף, בחריפות ובנחישות נגד הרג אזרחים באשר הם, נגד הרס, נגד מעצרים, נגד הפקעה, נגד חוקים גזעניים, עומדת פה? מדוע לא אלה שעודדו להרג, שהסיתו להרס, שביצעו מעשי גזלה של אדמות של אנשים....

ירון בן-עזרא:

איפה זה היה?

חנין זועבי:

ויש שביקשו להפציץ אזרחים בעזה, מדוע לא הם אלה שעומדים כאן?

ומי הם אלה שתומכים בפסילה שלי? אלה הם אותם אנשים שהעבירו שלל חוקים שמונעים מבת לראות את אימה, מאישה לחיות עם בעלה, ומאדם לבנות על אדמתו. אלה שמסכימים לעצור את מלאכ אלחטיב בת ה-14 ושופטים אותה לשלושה חודשים ושלוש שנים על תנאי.

מי שמגיש את הבקשה, נכון, דינו כדין מי שתומך בה, ואלה הם אותם פוליטיקאים שלא הביעו שום הסתייגות מהריגת אזרחים פלסטיניים מאז אוקטובר 2000.

מבין המבקשים לפסול את מועמדוטי היו שאמרו את הדברים האלה: האויב הוא עם שלם, על זקניו ונשיו, עריו וכפריו, רכושו ותשתיותיו, כולם דמם בראשם. עכשיו זה כבר כולל גם את האימהות שלהם - זו הציטטה - הן צריכות ללכת בעקבות בניהן וגם הבית הפיזי שבו הם גידלו את הנחש, אחרת יגדלו שם נחשים קטנים נוספים. זו חנין זועבי שאמרה את הדברים האלה?

מבין מבקשי פסילת מועמדוטי, כאלה שהתגאו בהרג המון פלסטינים, שקוראים מידי יום לטרנספר, להחרמת עסקים ערביים, למניעת השכרת בתים לערבים ולביטול עובדים ערבים.

איתמר בן גביר:

להחרמת עסקים שתמכו בטרור.

חנין זועבי:

כמה אבסורד, אדוני היושב-ראש, אנחנו צריכים הגנה מגזענים.

אלי ישי:

כמה אבסורד שתמכת ברצח הנערים, ברצח החיילים. את תומכת בזה. עצם הדיון בושה לדמוקרטיה הישראלית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

חבר הכנסת ישי, אני מכיר את אדוני מרחוק בתור אדם שקול, מיושב בדעתו ואדם שמכבד את הזולת.

אוסאמה סעדי:

אחרי שהתחבר עם מרזל זה נפסק.

אחמד טיבי:

מאז העלו את אחוז החסימה.

אלי ישי:

מכובדי השופט, זה מאוד נכון, אבל.....

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אין אבל. מספיק, בלי אבל.

אלי ישי:

זה מאוד נכון, אבל מקומם אותי שחברת כנסת עם אזרחות, עם חסינות, תומכת ברוצחי ילדים, עולה על ה"מרמרה", ועכשיו יושבת פה ומגדפת.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר ישי, אני מבקש שלא להפסיק את הדוברת.

חנין זועבי:

כמות האבסורד שאנחנו צריכים לשאת היא לא פחות מכמות הגזענות. מי שמבקשים לפסול אותי הם אלה שצריכים לעמוד בפנינו ולתת את הדין על כל מה שנעשה לבני עמי ולאזרחים אחרים.

על מנת לעצור את הגזענים האלה, על מנת לעצור את הגזענות, אנו לא עורכים טקסי הסתה כמו שאתם עושים. אנו לא עושים טקסי נקמנות...

יעקב מצא :

באל-גיזירה התראיינת.

חנין זועבי :

... ולא בתי-דין שדה שעושים יום-יום לחברי הכנסת הערבים.

יעקב מצא :

איפה האחייך שלך? ברח מהארץ. ברח. אבטחה, היו צריכים לאבטח אותו.

ערן יארק :

אדוני, זה לא קשור.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

אני לא יכול למנוע ממנה לדבר. רבותי, היא מדברת.

ערן יארק :

אבל היא מדברת לא לעניין.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

אז בתשובתו אדוני יגיד שזה לא לעניין ויצביע, אבל לא להפריע לה.

ערן יארק :

היא מנמקת בקשות פסילה שלא הוגשו.

שבתאי קטש :

היא קוראת להעמיד אותנו לדין. אם היתה במדינה אסלאמית, היו הורגים בנו.

יעקב מצא :

"סופאק וחרופק ולא עיני תשופק". את יודעת מה זה? תממשי את זה. קחי כל מה שיש לך ושלא נראה אותך יותר.

מהא אלנקיב :

כל הכבוד שחנין זועבי לימדה אתכם ערבית, סוף סוף.

עלאא מחאגינה :

תפסיק. רצית שהיא תגיע, אז תשמע אותה.

חנין זועבי :

על מנת לעצור את הגזענים ואת הגזענות, אנחנו מאמינים במאבק נחוש. וזו הדרך שבחרתי בה. אדוני היושב-ראש, אני בחרתי במאבק פוליטי נחוש וברור. לא בחרתי בהתרפסות מול הכוחנות המכוערת, ולא אחזור בי מכל עמדה עקרונית שהבעתי או פעולה שעשיתי נגד

המצור, נגד הכיבוש והדיכוי השיטתי. אני גאה, מאוד גאה, בפעילותי הפרלמנטרית, שאתם לא מתעניינים בה ואף לא מעוניינים לדעת עליה. אני גאה בצעירים שיוצאים להפגין בגליל, במשולש ובנגב למען חיים בכבוד במולדת שלהם, למען זכויותיהם. אני גאה בחברי הרשימה המשותפת שעומדים בכל הנחישות לא רק מול הגזענות, אלא מול השטחיות, הפופוליזם הזול והרדוד, שרואים אותו פה. אני גאה במפלגה שבחרתי בה ושבחרה בי לייצג אותה. החזון הפוליטי היחיד שפוסל כל סוג של עליונות פוליטית או עליונות מוסרית.

אני לא פועלת בחלל ריק. חברי הכנסת הערבים יחד איתי מייצגים עמדות אותנטיות של האזרחים הערבים, שהם חלק מהעם הפלסטיני ונאבקים למען הצדק, השוויון והחירות. והם עדות לכך שאנחנו חלק מהעם שלנו. מה לעשות, אנחנו חלק מהעם הפלסטיני.

יעקב מצא :

אדוני, היא שכחה שלא ביקשנו לפסול את הרשימה. סליחה, הפסילה היא נגדך אישית. לא מונעים מהרשימה להתמודד.

חנן זועבי :

לכן מספיק עם השטחיות, מספיק עם הפופוליזם. מספיק. תפסיק ותקשיב.

יעקב מצא :

למה לא הגשנו נגד טיבי או זחאלקה?

שבתאי קטש :

כי את תומכת בחמאס. בואי תצהירי כאן שאת לא תומכת בחמאס.

חנן זועבי :

ולכן אינכם שופטים רק אותי, אלא את עצם הייצוג.

יהודה אבידן :

למה חמאס, תשאל אותה על דאע"ש.

שבתאי קטש :

לא היו מקבלים אותה איך שהיא לבושה. איך שהיא לבושה לא היו מקבלים בשום מדינה ערבית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

גברת זועבי, נא להמשיך.

חנן זועבי :

מוצא חן בעיניך איך שאני לבושה או לא? מוצא חן? זה טוב איך שאני לבושה? לא הבנתי. זה טוב או לא טוב? תגיד לי, אם זה הדיון אז נדבר על הבגדים שלי. אתה רוצה לדבר על הבגדים שלי?

ירון בן-עזרא :

לא הוא מעצב אופנה ולא את דוגמנית. אז בואו נמשיך.

חנין זועבי:

ממילא אתם לא כל כך רציניים, אז שנדבר על הבגדים.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, הזמן שלך אוזל.

חנין זועבי:

זה לא הזמן שלי. לא, הם לקחו את הזמן שלי.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אז אל תעני להם. תתבייתי למילים שלך.

חנין זועבי:

לכן אינכם שופטים רק אותי, אלא את עצם הייצוג של הערבים הילידים בארץ. אתם שופטים מאבק שמסרב להתנות את....

אשר מייבסקי:

אנחנו שופטים רק אותך.

חנין זועבי:

תקשיב לי.

אשר מייבסקי:

אני מקשיב מצוין ושומע כל מה שאת אומרת.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, נא לא להתווכח עם הדוברים. את הדוברת היחידה עכשיו, בבקשה.

חנין זועבי:

אתם שופטים מאבק שמסרב להתנות את חייה של אוכלוסיה בדעיכה של אוכלוסיה אחרת.

איתמר בן גביר:

אמרת רצח. איזה מאבק, של רצח? תמיכה ברצח של שלושה ילדים קטנים שרצחתם? דמוקרטיה, רבותי, דמוקרטיה.

אוסאמה סעדי:

אדוני, אפשר להוציא אותו? הוא לא חבר ועדה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר בן גביר יש לי בקשה אליך. אדוני עורך-דין במקצועו ומכבד את המקצוע ומכבד גם את האחרים. אנא ממך, אדוני עדיין לא חבר ועדה. ניתן לחברי הוועדה לומר ואם אתה רוצה להתבטא, אולי אפשר, אבל בינתיים רק חברי הוועדה רשאים לדבר. אני מבקש לשמור על השקט. אני רואה שבאת מוכן. תרשום את כל ההערות ותעביר אותן לחברי הוועדה והם ידברו בשמך.

איתמר בן גביר :

יש לנו דיון כאן. מבקשים לפסול את מרזל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

אז תדבר בתור שלך. אני מבקש שתכבדו את המקום.

חנין זועבי :

בניסיון פסילת מועמדותי ב-2013 הבנתי שהנושא היה ההשתתפות שלי ב"מרמרה" – שבירת מצור מעל 2 מיליון בני אדם. לפחות עשיתי משהו שווה את ההסתה, משהו שאני מאוד גאה בו.

יעקב מצא :

מה עשית? פצעת חיילים שלנו. עשית משהו שווה? את פצעת חיילים שלנו ב"מרמרה". מה עשית שווה? חיילים שלנו נזרקו מהסיפון בגללך, כי את היית שותפה למחבלים שם. את נהנית מההפקרות של בית-המשפט העליון. את היית שותפה למחבלים ב"מרמרה". חיילים שלנו נזרקו מהסיפון בגללך ונפצעו. על מה את מדברת, חיילים שלנו נפצעו בגללך.

בסאל גטאס :

אתה שקרן.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

גברת זועבי, אני מבקש שתמשיכי. גברתי תמשיך, בבקשה.

חנין זועבי :

משהו שאני מאוד גאה.

בסאל גטאס :

אל תשקר.

יעקב מצא :

תוריד את הכפייה ותצא.

בסאל גטאס :

אתה תצא מפה.

יעקב מצא :

אתה חבר ועדה? תצא החוצה.

בסאל גטאס :

שקרן, מסית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

מר מצא, תוריד בבקשה את הטונים. גברת זועבי, תמשיכי בבקשה.

איתמר בן גביר :

השופט ג'ובראן, שוויון, גם הוא לא חבר ועדה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

כל מי שאינו חבר ועדה, לא ידבר. כולם.

חנין זועבי :

אך היום, גם כשקראתי את בקשות הפסילה, ובעיון, לא הבנתי במה מאשימים אותי בדיוק. חתירה תחת קיומה של המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית? רק פרשנות גזענית יכולה להפוך חזון של שוויון בין עמים ובין אזרחים לחזון מאיים. רק בעלי תחושת האדנות יכולים לפחד משוויון. רק בעלי תאוות השליטה יכולים לפחד ממאבק לחירות ולריבונות.

כן, אנחנו באמת לא חושבים שמדינה יהודית יכולה להיות מדינה דמוקרטית. תראו מה קורה פה בתירוץ של מדינה דמוקרטית.

מיקי לוי :

לא! סוריה דמוקרטית; איראן דמוקרטית.

חנין זועבי :

אחר כך שני דמוקרטים דגולים – ליברמן ולוין – מביאים ציטוטים מקוטעים המיוחסים אלי כדי לטעון שאני קוראת למאבק מזוין. אולם הם לא הצליחו להביא ולו ציטוט אחד שבו אני קוראת למאבק מזוין. כן, אני דווקא מצוטטת, והרבה, בסוגיית המאבק העממי, שכן אני דוגלת בו. אני רוצה לצטט מהתצהיר שלי: אני ובל"ד מתנגדים לפגיעה באוכלוסיה האזרחית, לרצח ולהרג. בנוסף, אני מצהירה ומצדדת שהמאבק העממי, כמו גם הלחץ הבינלאומי, הם דרכים לגיטימיות.

יעקב מצא :

בזמן מלחמה. בזמן מלחמה.

חנין זועבי :

אנחנו מצדדים במאבק עממי.

מה עוד הרגיז את ליברמן ולוין? שאני תומכת בלחץ בינלאומי על ממשלת נתניהו. כן, בוודאי, לחץ כזה מול ממשלה סרבנית הוא כמעט האופציה היחידה שנוותרת. אני קוראת ללחץ בינלאומי. מעל במת הכנסת אני קוראת ללחץ בינלאומי.

ירון בן-עזרא :

לחרם, לא ללחץ. וזה לא יהיה יותר.

חנין זועבי :

אני עוברת על הטענות, טענה טענה. אם אתם מנסים לפסול את המועמדות שלי לפחות תשמעו אותי.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

גברת זועבי, אנחנו מתקרבים לסוף.

חנין זועבי :

זה לא הסוף שלי. זה הסוף של הדמוקרטיה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

לא הסוף שלך. אמרתי סוף זמן הדיון שהוקצה לך. יש עוד יום ארוך לפנינו.

עלאא מחאג'ינה:

אדוני דיבר על זמן פציעות.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

ולכן לא הפסקתי אותה. אמרתי שאני נותן לה זמן פציעות.

חנין זועבי:

אני אסיים את מה שיש לי במסגרת של 15 דקות.

אתם מנסים לפסול את מועמדוטי כי אני קושרת בין אלימות לבין כיבוש? אכן אני קושרת בין אלימות לבין כיבוש. הכיבוש הוא מקור מעגלי הדמים. זו אינה רק עמדת. זו עמדת הקהילה הבינלאומית.

שייקה אתגר:

אין כיבוש. לא קיים כיבוש.

חנין זועבי:

וזו עמדתו של כל אדם נורמלי. הכיבוש הוא מקור האלימות.

יעקב מצא:

יש כיבוש בפריז? יש כיבוש אצל דאע"ש? יש כיבוש בפריז?

חנין זועבי:

לא מבלבלת אף אחד העובדה שאני אמרתי אלף פעם, כולל בריאיון הראשון, שאני לא מסכימה עם חטיפת הנערים. האם מישוהו מהנוכחים פה לא שם לב שמגישי הבקשות עצמם הופכים עם שלם לטרוריסטים? לא שמתם לב שעד עכשיו אין עם בהיסטוריה האנושית שכונה עם טרוריסט, חוץ מאשר העם שלי?

יעקב מצא:

העם הערבי שונא אותך. הוא לא תומך בך. העם הערבי שונא אותך, את לא מייצגת אותו, הוא לא סובל אותך. הוא מתעב אותך. את לא מייצגת את העם הערבי, את רק מביאה ריב ומדון. את מביישת את העם שלך.

שאדי חלול:

הם רוצים להשתלט על מדינת ישראל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר חלול, אני מבקש לא לדבר. עו"ד מצא, תפסיק.

חנין זועבי:

כל מי שצועק עכשיו קורא לעם הפלסטיני עם טרוריסט.

מיקי לוי:

שקר. את מי את מייצגת בכנסת ישראל את העם הפלסטיני או את ערביי ישראל?

בסאל גטאס:

אתה לא יודע שזה אותו עם?

חנין זועבי:

אני אתן שיעור בהיסטוריה....

שרון גל:

היא חמאס. היא עושה נזק לערביי ישראל. מחבלת עומדת פה ומחייכת.

חנין זועבי:

אנחנו פלסטינים.

יעקב מצא:

אז מה את עושה פה?

חנין זועבי:

אנחנו חלק מהעם הפלסטיני ואנחנו פלסטינים.

שרון גל:

היא עושה נזק לערביי ישראל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר גל - שב בבקשה או שאני אצווה להוציא אותך.

שרון גל:

מחבלת עומדת פה ומדברת בשם הערבים.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, נותרו לגברתי, גם אחרי זמן פציעות ארוך שנתתי לה, שתי דקות. אני מאוד מבקש.

חנין זועבי:

(אומרת מילים בשפה הערבית).

יהודה אבידן:

דברי בעברית.

קריאות:

פה תדברי עברית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

היא אמרה: דיברתי פחות ממה שרציתי לדבר. היא לא הגיע לחצי מדבריה. רבותי, אני מבקש קצת שקט.

איתמר בן גביר:

מי אמר שישבתי בכלא? אתה רוצה תביעת דיבה? אתה תקבל תביעת דיבה.

אוסאמה סעדי:

יש 13 אישומים נגדך.

איתמר בן גביר:

הוא אמר דברי דיבה.

בסאל גטאס:

אתה עוד תגיע לשם.

איתמר בן גביר:

הוא הוציא דיבה, אדוני. יש איסור לשון הרע.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר בן גביר, בבית משפט אתה מתנהג כך? תשכור עו"ד ותגיש תביעה נגדו.

רבותי, אני מאוד מבקש, צריך לעשות סדר. גברת זועבי, הכל כתוב. הדברים שגברתי אמרה הם רק הדגשים.

חנין זועבי:

אני צריכה לשמוע אותם והם לא צריכים לשמוע אותי?

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

שמענו ושומעים. יש לי בקשה, הזמן חלף. אני אתן לגברתי שתי דקות.

חנין זועבי:

חמש דקות בלי שאף אחד יקטע אותי.

ערן יארק:

הבעיה היא שהיא בזבזה את הזמן. במקום לענות לדברים, היא נשאה פה נאום שלא קשור ולא רלוונטי לנושא.

חנין זועבי:

כאשר לא מביאים שום ציטוט שמאשר את האשמות שהם מאשימים אותי, הם עוברים למאבק בשפה הערבית. הפעם זו המילה "חיסאר". מה לעשות, הם רק מבינים טרמינולוגיה צבאית. לכן הם מפרשים את המילה "מוחאסרה" שבמאמר שלי, למצור צבאי. למרות שכל קורא ערבי מבין ש"חיסאר" זה גם מצור מדיני, ובהקשר שלנו זה בידוד פוליטי ומדיני.

יריב לוין:

גם "מוחאסראת ע'זה" זה כך.

חננין זועבי:

בואו נעשה תרגיל קטן, נעבור קצת לערבית. אני אומר לכם משפט אחד בערבית, ונראה אם תבינו אותי

ירון בן-עזרא:

את שואלת או מחייבת אותנו? אני לא רוצה לשמוע ערבית.

חננין זועבי:

ואני אבקש שירשמו דברי בשפה שלי, בשפה הערבית.

יהודה אבידן:

אין לנו בעיה, כבוד השופט, ובלבד שיהיה תרגום מיידי.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

בוודאי, אני מניח שזה מה שיהיה.

עלאא מחאג'נה:

אבידן, אני מוכן לתרגם אם אתה רוצה. השפה הערבית היא שפה רשמית. זכותה לדבר בשפה הערבית. אני סומך על כולם, חוץ מלוין שלא יתרגם.

יהודה אבידן:

ברוך השם יש שופט שמבין את השפה, יש סגן יושב-ראש שמבין את השפה ויוכל לתרגם.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

יהיה תרגום, רבותי. אנא לא להפריע.

יעקב מצא:

אני מפחד שזה ייגמר במילים "אללה אכבר" ויהיה פיצוץ.

עלאא מחאג'נה:

אדוני, אם זו לא הסתה לגזענות, אני לא מבין מה זו הסתה לגזענות.

חננין זועבי:

نحن في القائمه المشتركه سنعمل على محاصرة قوانينكم العنصريه ومحاصرة

العقلية الفاشيه والشوفينيه - "נאח'נו פי אלקאא'ימה א'מושת'ארקה סנ'עמאל' עלא מוחאסראת'

קוואנינ'אקום א'ל'עו'נסו'ניא א'ל'עק'ל'ניא א'ל'פ'א'ש'ניא ו'ל'שופ'ני'ניא". [הערת הקצרנית – המשפט שפורט

לעיל הועבר אלינו על ידי באי כוחה של חה"כ זועבי, ולא הוקלד על ידי]

קריאות:

תרגום.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, אנא מכס, תנו לי לנהל את העניינים. אני מאוד מצטער.

דני דנון:

היא אמרה שהיא תומכת בחמאס. זה הכל. את תומכת בחמאס, כן או לא? תגידי לנו בעברית אם את תומכת בחמאס כן או לא. האם היא תומכת בארגון החמאס כן או לא?

יהודה אבידן:

אל תדאג, יריב פה והוא לא ייתן לה למכור אותנו. היא לא תמכור אותנו. אנחנו רוצים לשמוע איך היא מתרגמת, כדי שיריב יגיד לנו איפה הנפילות.

יריב לוין:

לא, היא תתרגם נכון. זה לא אומר כלום.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, אני רוצה לומר לכם שהערבית היא שפה כל כך יפה שכדאי להקשיב ולשמוע אותה לפחות.

שבתאי קטש:

אבל לא אותה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

יש כאלה שלא אוהבים אותה, זה סיפור אחר, אבל זו שפה מאוד ציורית ויפה. חלקנו הגדול, שבאנו מארצות המזרח, גם דוברי ערבית, והורינו דיברו ערבית. זה מאוד יפה לשמוע.

שבתאי קטש:

תלוי ממי.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, יש הרבה יהודים ששומעים אום כולתום. יש הצגה בתל-אביב על אום כולתום, ש-98% שהולכים לראות אותה הם יהודים.

יעקב מצא:

אין מחלוקת על השפה. השפה יפהפייה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, שמענו. הגברת זועבי תתרגם וסיימנו את הפרק הזה.

חנן זועבי:

אתה תתרגם להם.

יריב לוין:

מה. הוא עובד בשבילך. לא, כבי' היושב-ראש, אל תתרגם.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, תתרגמי בבקשה את מה שאמרת.

חנין זועבי:

אנחנו ברשימה המשותפת נשים במצור את החוקים הגזעניים שלכם, את המדיניות הגזענית שלכם, ואנחנו נשים במצור את המנטליות הפשיסטית והשופוניסטית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. אנחנו נסתפק בזה.

חנין זועבי:

לא, לא, אני רוצה שתי דקות נוספות להשלים את דברי.

אלי ישי:

עכשיו אני משוכנע שכל אזרחי ישראל שמחים שהבאתי את מרזל לכנסת שייתן תשובות יום יום לחנין זועבי. עכשיו כולם משוכנעים שעשיתי צעד מאוד נכון.

יהודה אבידן:

כשיגיע הזמן אנחנו נגיד מה הציבור החרדי והדתי חושב. זה לא מייצג, תמתינו. יש זמן לכל דבר.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, לפני משורת הדין, דברי סיום של הסיכום.

חנין זועבי:

אני חושבת שכל המהומה הזאת בגלל שהימין עוד לא השלים עם הפסיקה של בית-המשפט העליון שדחה על הסף, ברוב מוחלט, את דרישות הפסילות בתיק של "מרמרה". אתם יודעים מה, אני זו שצריכה לבקש ולדרוש לפסול אותם. ההבדל מהם הוא שלי יש את כל הסיבות הדמוקרטיות והאנושיות שבעולם לעשות את זה. מי שטוען שהריגה של 2,200 אנשים בעזה היא בגדר הגנה עצמית, מקומו לא צריך להיות בפרלמנט כלשהו.

ברוד מרזל:

היה צריך להרוג יותר.

חנין זועבי:

מי שאינו מגנה הרג של מאות ילדים בעזה, הוא תומך בטרור.

יגאל הררי:

מי שלא מגנה עשרות אלפי טילים – טרוריסט.

חנין זועבי:

מי שלא מגנה הרג של 13 אזרחים ערבים באוקטובר 2000 והרג חופשי על-ידי השוטרים שנתמכים על ידי ממשלות שלמות, הוא תומך טרור ואותם צריכים לפסול.

אני מציעה להניח לציטוטים שהם מביאים. אני אגיד לך, כבוד השופט סלים ג'ובראן, מה מפריע להם באמת. מפריע להם שאני פלסטינית ורוצה להמשיך להיות פלסטינית גם בתוך הכנסת, להתנהג כפלסטינית, להרגיש פלסטינית, להיאבק כפלסטינית תוך התבססות על עקרון האזרחות השווה. זה מה שמפריע לכם. לכן התיק שלי היום, חברי וחברותי, הוא

דני דנון:

את תומכת בחמאס כן או לא?

חנין זועבי:

זו הנקודה הכי חשובה.

יעקב מצא:

אבל יש לך פרלמנט פלסטיני. יש לך ברמאללה פרלמנט פלסטיני, למה את לא הולכת לשם?

דני דנון:

את תומכת בחמאס כן או לא?

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

גברת זועבי, משפט אחרון, בבקשה.

חנין זועבי:

דקה אחת בלי שאף אחד יפריע.

יעקב מצא:

את תומכת בחמאס או לא? שאלה פשוטה.

חנין זועבי:

לכן התיק שלי.....

יעקב מצא:

את לא יכולה לענות, גברת זועבי? את תומכת בחמאס או לא?

בסאל גטאס:

אתה לא יודע שהיא תומכת.

חנין זועבי:

התיק הוא על השאלה אם אני....

דני דנון:

אתה תומך או לא תומך?

בסאל גטאס:

מי אתה בכלל? שב.

יעקב מצא:

פה יש דמוקרטיה. אנחנו לא בסוריה, פה מותר לדבר. אתה לא תשתיק אנשים, פה זה לא סוריה, כאן יש דמוקרטיה.

בסאל גטאס:

אתה משתיק אותה כל הזמן.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

חבר הכנסת גטאס, יש לי בקשה, אם אדוני רוצה לומר למר דנון משהו, תגיד לו: שב, בבקשה. אז זה יתקבל.

דני דנון:

הוא לא מצליח לענות אם היא תומכת בחמאס או לא. מגיעה לנו תשובה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר דנון, הגנתי עליך, תן לי את הכבוד. שב, בבקשה.

דני דנון:

אני מבקש תשובה מחברת הכנסת זועבי אם היא תומכת בחמאס, כן או לא. זו המהות של הדיון היום. זו לא הצגה, זה דיון מכובד. אפשר לשאול את השאלה, היא יכולה להגיד "אני לא רוצה לענות".

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר דנון, שופט מדבר אליך, מבקש יפה לשבת.

דני דנון:

אז שגם תכבד אותנו.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אבל אתה פונה אלי, לא לגברת זועבי. תשב, בבקשה.

חנין זועבי:

לכן אני אסיים במהות.

איתמר בן גביר:

אולי כבוד השופט ייתן לה הוראה שתענה לשאלה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, אל תתערבו לי בעבודה שלי. ברוך השם אני יודע מה המלאכה שלי. תואיל לשבת בשקט ולא להפריע. גברת זועבי, סיום בבקשה.

חנין זועבי:

אני מסיימת במרכז הסוגיה שעומדת בפנינו: מהות הדיון פה הוא אם אני כאזרחית רשאית להיות פלסטינית המזדהה עם העם שלה.

יעקב מצא:

את מסיטה את הדיון. את מסלפת ומסיטה את הדיון. זה לא נושא הדיון.

חנין זועבי:

אני אחזור ושאל אחד לא יפריע לי בשני המשפטים האלה. מי שיפריע, אני חוזרת עוד פעם.

שבתאי קטש:

מה את מאיימת עלינו?

חנין זועבי:

שני משפטים בלי שאל אחד יפריע לי.

האם אני כאזרחית רשאית להיות פלסטינית המזדהה עם העם שלה במאבקו נגד הכיבוש למען הצדק, וגם לתבוע אזרחות שווה? זו השאלה.

יעקב מצא:

כן, אבל לא בפרלמנט שלנו.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, עכשיו נשמע את דברי עו"ד איימן עודה, ולאחר מכן חבר הכנסת זחאלקה.

יעקב מצא:

אדוני, אני חבר ועדה ולא יכול להיות שיקראו לי זבל. אני מבקש שמי שכינה אותי זבל יקום ויצא מהוועדה. מי שיכנה חבר ועדה זבל, מקומו לא באולם. אדוני, הבחור שיושב בפינה כינה אותי זבל.

מהא אלנקיב:

גם מי שקרא לחברת הכנסת זועבי מחבלת, מקומו לא איתנו.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אם מישהו אמר "זבל" לחבר ועדה, שיצא החוצה.

מהא אלנקיב:

כבוד השופט, כאן קראו כמה פעמים לחברת הכנסת חנין זועבי שהיא מחבלת ושהיא אמורה להתפוצץ כאן, וזה היה בסדר. כשאומרים "זבל", זה לא יותר גרוע.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

לא, לא. מדובר בחברי ועדה וחייבים לכבד את הוועדה.

מהא אלנקיב:

לומר לה "מחבלת" זה הסתה נגדה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אנחנו ממשיכים. לפני זה יש לי הערה, ואני מקווה שזו הפעם האחרונה שאני מעיר אותה. כל אדם שנמצא כאן ואינו חבר ועדה, לא רשאי לומר מילה אחת. מהרגע הזה, אם מישהו שאינו חבר ועדה יתבטא בלי לבקש רשות, והרשות לא תינתן, הוא יוצא החוצה מיד. ראו הוזהרתם. אני מאוד מבקש, אם אתם רוצים להישאר כאן, שמרו על הסדר ולא להעיר שום הערה.

עו"ד עודה, בבקשה.

איימן עודה:

יושב ראש הוועדה כבוד השופט סלים ג'ובראן, חברי הוועדה, חברי חברי הכנסת, הקהל הרחב, אינטלקטואלים דגולים התייחסו למונח "ההגמוניה הפוליטית", חלקם פיתחו את המונח הזה. אבל המונח הזה מדבר על קבוצה שלטת שמנסה גם להשליט דפוסי מחשבה ודפוסי התנהגות על אוכלוסיות אחרות במדינה. אני בטוח שאינטלקטואלים דגולים כאלה לא חוו את החוויה הזאת, את המחזה הסוריאליסטי הזה שבו ח"כים מבקשים ומקדמים חוק לאום והם נתפסים במרכז, מיינסטרים, וחברת כנסת שמבקשת שהמדינה תהיה מדינת כל אזרחיה, כלומר מדינת האזרחים היהודים והאזרחים הערבים יחד, נתפסת כלא לגיטימית ועוד מבקשים להוציא אותה ממעגל הלגיטימציה וההשפעה.

ישנם חברי כנסת שהתגאו שהם רצחו ערבים במו ידיהם, שהם קראו להפציץ את עזה, להרוס את בתיהם מעל ראשיהם של אזרחים.

מיקי לוי:

מי זה רצח במו ידיו? אתה לא יכול להפריח סתם דברים לאוויר.

דני דנון:

אם הוא היה חייל, זה לא רצח.

ירון בן-עזרא:

זו אשמת רצח הדבר הזה.

איימן עודה:

וחברת כנסת שדוגלת בזה שהעם הפלסטיני צריך להיאבק מאבק עממי, צריך להיאבק בכיבוש דרך מאבק עממי בדרכי שלום - נתפסת כלא לגיטימית. אנחנו לא יכולים לקבל את המשוואה הזאת. אנחנו גם לא נקבל אותה. אני בטוח שבית-המשפט העליון לא יקבל אותה.

חברת כנסת זועבי לא השתמשה בלקסיקון האמריקני והישראלי כאשר גינתה את רצח הקטינים היהודים. היא גינתה בכל לשון של גינוי, ואנחנו ברשימה המשותפת רואים בפגיעה באזרחים יהודים ופלסטינים, לרבות בקטינים, מעשה נפשע, זוועה, נתעב. אנחנו לא מקבלים אותו. הפגיעה הזאת מהווה בעיקר פגיעה מוסרית במאבקו של העם הערבי-הפלסטיני לפני היותה פגיעה פוליטית במאבקו. לכן חברת הכנסת חנין זועבי גינתה מעל כל במה את המעשה הנפשע הזה, אבל היא בחרה מילים אחרות. אני רוצה להסביר פה למה היא לא בחרה במילה "טרוריסטים". בלקסיקון של כל העמים שנאבקים למען צדק, הם לא מרגישים בנוח כאשר

משתמשים במונחים שהטביע הצד האחר. למשל את נלסון מנדלה תמיד האשימו שהוא טרוריסט; את ה-ANC; את ה-FLN באלג'יר האשימו הצרפתים שהם טרוריסטים; את ה-PLO האשים כל העולם שהם טרוריסטים.

ירון בן-עזרא:

ועדיין.

איימן עודה:

אחרי שנת 2003 המונח הזה הפך להיות כבד אחרי המתקפה האמריקנית על עיראק, המלחמה נגד הטרור, לכן הרשו לנו להשתמש במונחים שלנו. אנחנו מתנגדים בתוקף לפגיעה באזרחים ככל שיהיו, יהודים ופלסטינים אותו הדבר. אנחנו, יחד עם חנין זועבי, מבקשים להוציא את כל האזרחים ממעגל האלימות וההרג בסביבה הזאת.

חנין זועבי השתמשה במילה הערבית "אלחיסאר". כבוד השופט ג'ובראן הטיב והסביר יפה שהשפה הערבית היא שפה ציורית, יפה, רב-גונית. כששמעתי שהם מאשימים במונח "חיסאר", כלומר מצור, כתר, אני חייכתי. פתחתי את ספרו של אבן מנט'ור, "לסאן אלערב", וקראתי שם מה זאת אומרת "חיסאר". אז מצאתי בין היתר ש"חיסאר" זה לחן, מוזיקה יפה. שפה רב-גונית. אבל לא רק. אנחנו בחד"ש, ולפניה במפלגה הקומוניסטית, קראנו כל הזמן, כמעט בכל גילוי דעת, לקיים ברית בין האוכלוסיה הערבית לבין השמאל היהודי הישראלי, למען לעשות כתר בפני הפשיסטים ובפני המגמות הפשיסטיות. כשהיא דיברה על ה"חיסאר", היא המשיכה עוד, שהיא קוראת למאבק העממי. ההנגדה העיקרית בקרב תנועת השחרור הפלסטיני היא בין המאבק המזוין לבין המאבק העממי. מאז האינתיפאדה הראשונה אבו-מאזן קורא למאבק עממי, ואחרים קוראים למאבק מזוין. פה באה חברת כנסת ומבקשת במאמר, כתוב שחור על גבי לבן: אני מצדדת במאבק עממי בדרכי שלום. גם אני, יו"ר הרשימה המשותפת, תומך בעמדתה של חברת הכנסת חנין זועבי.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר עודה, זה דבר טוב לסיים בו.

איימן עודה:

חבר הכנסת תופיק טובי, אחד מהמכובדים במשכן זה, תמיד התנגד לחטיפת המטוסים או לפגיעה באזרחים חפים מפשע, פה במדינת ישראל, אבל הוא לא השתמש במונח "מחבלים", כי זה לא המונח שלו. לכן אנחנו מביעים עמדות אנושיות, הומניטריות, די ברורות, אבל בלקסיקון שלנו, במונחים שלנו.

אני רוצה לסיים, אדוני השופט, ולומר שאחד החכמים אמר פעם שהפטריטיזם הינו מפלטו האחרון של הנבל.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

זה מחז"ל, חכמים זיכרונם לברכה? זה גם יכול להיות טוב.

איימן עודה:

לא, חז"ל אמרו משהו אחר. למשל, במשלי כ"ז נאמר: "כורה שחת בה יפול". זה מה שקרה עם ליברמן. הוא העלה את אחוז החסימה, והוא ייפול בבור הזה.

מיקי לוי:

אתה לא איש פוליטי. מה זה שייך. אתה לא תנצל את זה לנושאים פוליטיים.

אימון עודה:

כדי לכסות על השחיתות של המפלגה שלו. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

יש עוד שני דוברים שאני מבקש שיתחלקו בחמש הדקות שנותרו לתשובה, ד"ר זחאלקה וד"ר טיבי.

גימאל זחאלקה:

מכובדי היושב-ראש השופט סלים ג'ובראן, גבירתי ורבותי חברי הוועדה, הנושא שעומד בפנינו התחיל להיות קצת משעמם, כי כל פעם הוועדה פוסלת ובג"ץ מבטל את הפסילה. זה הפך להתגרות בבג"ץ ולא רק פעולה נגד חברת הכנסת חנין זועבי.

אני רוצה להעיר כמה הערות, לשים את העניין בקונטקסט – קודם כל, כל התארים שניסו להדביק לחברת הכנסת חנין זועבי אין להם מקום. חברת הכנסת חנין זועבי היא בל"ד נטו. נקודה. היא חברת בל"ד, מחויבת למצע, היא היתה שותפה בכתובת המצע של בל"ד. מעולם לא נקטה בעמדה החורגת מעמדות בל"ד. אנחנו נותנים לה גיבוי מלא בכל מה שהיא אמרה בתצהיר שלה, בדברים שאמרה כאן ובכל הפעילות הפוליטית שלה.

יעקב מצא:

אז היינו צריכים לפסול את כולכם.

גימאל זחאלקה:

חברת הכנסת חנין זועבי פורצת דרך. היא היתה האישה הערבייה הראשונה שמועמדת ערבית, וזה לא היה קל. בכלל לא היה קל. הציבור בארץ לא מודע למאבקים הקשים עד שהיא נכנסה למקום הזה. היא מנהלת מאבק עיקש למען זכויות האישה הערבייה, למען זכויות נשים בכלל ולמען זכויות האזרחים הערבים. אני רק אזכיר לכם שהיא נאבקה על החוק להעלאת גיל הנישואים, וזה עבר. היא הובילה את החוק לייצוג נשים ברשויות המקומיות, שזה הייצוג הכי קשה בחברה הערבית. היא הובילה תוכניות למתן סיוע כספי לנשים להקמת עסקים קטנים. היא עמדה בראש המאבק נגד רצח נשים ערביות. היא עמדה בראש המאבק כאן בכנסת, כמעט כל שבוע, בעניין המאבק באלימות ביישובים הערבים. היא עשתה מעשה שאני, בתור חבר כנסת יותר ותיק ממנה, לא האמנתי שיש לו מקום. היא אמרה: המשטרה לא עושה כלום, השר לא עושה כלום, אני אפנה למבקר המדינה. והיא פנתה למבקר המדינה והוא לקח את העניינים ברצינות. שלוש פגישות היא קיימה בעניין המאבק באלימות ואיסוף נשק. בחייכם, מי שתומך במאבק מזוין יוביל מאבק לאיסוף נשק? קצת היגיון. זה הפרופיל של מי שתומך במאבק מזוין? שהוא לא רק מסתפק בלחץ על המשטרה, לא מסתפק ברטוריקה, אלא הולך למבקר המדינה כדי לזעזע את אמות הספים בעניין המאבק באלימות ביישובים הערבים.

שאדי חלול:

אז למה היא מאיימת באלימות?

גימאל זחאלקה:

כבוד היושב ראש, רק דוגמה אחת לסוג הטענות שאנחנו שומעים. חבר הכנסת יריב לוי טוען שהיא כתבה בביטאון החמאס. הוא לא מטריח את עצמו לבדוק, כי בעידן האינטרנט המודרני היום היא כותבת באתר שלנו את המאמר וכל העולם מעתיק אותו. אז אני אחראי שהוא מופיע שם? והוא נותן לאוזן לשמוע כאילו היא הלכה ושתלה שם מאמר.

יעקב מצא:

וזה נעים לאוזן, אחרת לא היו מעלים את זה. זה נעים לאוזן של החמאס.

גימאל זחאלקה :

חברת כנסת זועבי מאמינה ופועלת לאחדות לאומית. היא לא מבדילה בין נוצרי, מוסלמי ודרוזי. כולם בעיניה אותו הדבר. כל הניסיונות שנאמרו כאן אין להם מקום והם לא נכונים בכלל.

הערה אחרונה לסיום, כל ניסיון לפסול את חברת הכנסת חנין זועבי יעוות את תוצאות הבחירות בכלל לכנסת. לא במקרה הימין פועל בעקשנות, הוא רוצה לגנוב את תוצאות הבחירות, כי הוא יודע שאם תיפסל חנין זועבי זה יביא לירידה דרמטית בהצבעה של האזרחים הערבים וזה רווח נטו לנתניהו ולימין.

יעקב מצא :

אתם תקבלו יותר.

גימאל זחאלקה :

זה מעוות את רצון הבוחר. ויותר מכך, לצערי יש רק שתי נשים ברשימה שלנו. אם תיפסל חברת הכנסת זועבי, תישאר אישה אחת. זה יזעזע את הרשימה, זה יעוות אותה לגמרי ויפגע בה פגיעה אנושה. כך שאתם לא מנסים לפגוע רק בחברת הכנסת חנין זועבי, אלא בבל"ד, ברשימה המשותפת, בציבור הערבי וכמובן בערכים הדמוקרטיים.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

תודה רבה, ד"ר זחאלקה. ד"ר טיבי, בבקשה.

אחמד טיבי :

אדוני השופט, רבותי חברי הוועדה, ביקשתי להתערב בדיון כדי

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

כדי להרגיע אותו.

אחמד טיבי :

אני אגיד דברים ברוע, אני לא יודע אם הם יתקבלו בצורה כזאת.

האמת היא שכל הדיון הוא על הצהרה, על אמירה באיזה ריאיון ברדיו, שהיא עמדה פוליטית. אני רוצה להזכיר לך, אדוני השופט, ולחברי הוועדה, שאנחנו, חברי הכנסת הערבים, מאז שאנחנו בכנסת מעולם לא השתמשנו בביטוי "טרוריסטים" על פלגים פלסטינים, אבל מעולם לא תמכנו בפגיעה באזרחים. אף לא חבר כנסת ערבי אחד. הדרך שבה אנחנו מתבטאים, גם בערבית וגם בעברית וגם באנגלית, היא אחידה. אנחנו לא יכולים לרקוד על-פי הבקשה של נציגי הימין או של נציגי הרוב, שמבקשים בכל ריאיון: א. תגנה; ב. תגיד שהם טרוריסטים. האמת היא שזה מביא אותי לשאלה מעשית: מאיר הר ציון רצח במו ידיו, שחט משפחה בדואית ממשפחת ראשדיה ב-54'. שחט אותם והשאיר זקן אחד כדי שיעיד, כדי שיסביר לכל הערבים שהוא שחט אותם. האיש הזה הוא גיבור שלכם. האיש הזה עשו לו טקס כאן בכנסת וראש ממשלת ישראל, וכולכם, ישבתם כדי להצדיע לו. אתם חסרי בושה. האיש הזה הוא טרוריסט נאלח לפי ההגדרה שלכם.

יריב לוין :

מסלף. משקר. בושה וחרפה.

אחמד טיבי :

על פי התורה שלכם, על פי ההגדרות שלכם הוא טרוריסט נאלח. חנין זועבי לא רצחה אנשים, היא לא קראה לרצוח אנשים.

יעקב מצא :

רצחו את אחותו. תספר שרצחו את אחותו.

אחמד טיבי :

אז כך מי שרוצחים את אחותו צריך לשחוט אנשים? אתה יודע כמה פלסטינים רצחו את אחותם? אתה יודע כמה פלסטינים רצחו את אמם? כמה הרסו להם בתים? כל פלסטיני כזה, על פי התזה שלך, צריך לבוא לתל-אביב ולהתחיל לשחוט אנשים ולהשאיר את האבא שלך כדי שיעיד?

ירון בן-עזרא :

זה לא קורה היום?

אחמד טיבי :

מה זה המוסר הכפול?

יעקב מצא :

אתה יודע כמה יהודים נרצחו כשהיית יד ימינו של ערפאת?

אחמד טיבי :

לכן, אתם מבקשים לפסול את חברת הכנסת זועבי על אמירה שהיא לא מוצאת חן בעינכם. זו עמדה פוליטית.

יעקב מצא :

ביקשנו לפסול אותך? לא. ביקשנו לפסול את זחאלקה? לא. רק את זועבי.

אחמד טיבי :

ביקשתם לפסול את כולנו במשך עשר השנים. פסטיבל הפסילות הזה נמשך עשר שנים. הוא מתחיל בנקודה א', מסתיים בנקודה ב', שהיא ידועה, הכל ידוע, עד כדי כך שאלי ישי, שבחיים לא ביקר באולם הזה, בא, קופץ, עומד, יורד, הכל כדי להכניס את מרזל, שהוא חבר ארגון טרור לכאורה. עד כמה אתם יכולים לרדת נמוך? התחתית מלאה באנשי נמוכים. די כבר.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

ד"ר טיבי, תודה רבה.

אנחנו עוברים לחברי הוועדה שנרשמו. ראשון הדוברים יהודה אבידן, בבקשה.

יהודה אבידן :

אדוני היושב-ראש, חסר לי נאומו חוצב הלהבות של עו"ד ג'ברין. יש כאן שינוי טקטיקה מדאיג אצל המפלגות הערביות. היינו צריכים לשמוע מה הוא הולך לומר, כנראה שהיצירתיות שלו הפעם צריכה להיות וירטואלית, מיוחדת, וירטואוזית, איך הוא הולך להשאיר את חנין זועבי. הפעם זה הולך להיות משהו מיוחד. אני לא יכול לאחל לך בהצלחה, ג'ברין, אבל גם אם תיכשל פעם לא יקרה לך אסון, כי הפעם אתה הולך להיכשל.

אדוני היושב-ראש, אני שומע את הדברים. העזות של חנין זועבי כבר נאמרה בספר דברי הימים. היא מתחרה כל פעם עד כמה היא יכולה להגיע.

בסאל גטאס :

אומץ הלב.

יהודה אבידן :

אבל נסתר מבינתי להבין את עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה. שום דבר לא מאכזב. אדוני היועץ המשפטי לממשלה, תלמד. אפילו השופט חשין היכה על חטא בשלב מסוים אחרי עזמי בשארה. אם הייתי יודע מה עוד צריך לקרות ואיך הוא מצליח להגיע עד הקצה, וחסרה נקודה. הייתי מבקש ממנו שפעם אחת יגיד מה הנקודה שחסרה לפעם הבאה כדי שזה יהיה.

שבתאי קטש :

קליע.

יהודה אבידן :

אבל אין סיכוי, כי אחד הדברים הנשגבים מבינתנו להבין, כבוד השופט, גם את הווירטואוזיות שלכם בבי המשפט, איך כל פעם אתם מצליחים להגביה את הרף בפרשנות, איך מצליחים בכל פעם שמגיעים לקצה.

לכן אני פונה מכאן דווקא לחברי הכנסת שיהיו בכנסת הבאה, אני לא שם : אתם כל פעם תגיעו לכאן ותגישו עתירות. אז אם זה בשביל לעשות פוליטיקה, אנחנו נשחק – נצביע, לא נצביע. אם אתם חושבים שהגיע הזמן לתקן את החוק – יש לכם קונצנזוס מלא, כי חנין זועבי היא דוגמה לקונצנזוס מלא לתקן את החוק, איך פעם הבאה גם בית המשפט העליון לא יוכל להפוך החלטה. את זה אתם צריכים לעשות.

בסאל גטאס :

דמוקרטיה.

יהודה אבידן :

כן, דמוקרטיה. ומי שלא נראה לו, שלא יתמודד לבית הזה. זו הדמוקרטיה ואלה החוקים. יש כללים.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

מר אבידן, אני מודה לך. אני שומע את ההערות ואני אעביר אותם הלאה כמובן.

יהודה אבידן :

לכן אנחנו גם נצביע בעד הפסילה של חנין זועבי. צריך לזכור שמי שמבקש לפסול אחרים, שלא ישאל אחר כך למה פוסלים אותו. אם היתה להם קצת טקטיקה, הם היו האחרונים שהיו צריכים לבקש את הפסילה של ברוך מרזל. אבל כשהם מבקשים את הפסילה הזאת, זה נותן את הגושפנקה בפסילה שלה.

שימי לב, גברת חנין זועבי, פעם ראשונה בהיסטוריה גם מפלגת העבודה הולכת לתמוך בפסילה שלך, וזה אומר דרשני.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן :

מר אבידן, תודה רבה. חבר הכנסת אלכס מילר, בבקשה.

אלכס מילר :

אדוני היושב-ראש, כל הקרקס הזה שראינו כשאנחנו מנסים – לפי הערתך – לקיים כאן דיון מקצועי, להתייחס לסוגיות, ולא כמו שמנסים כאן מהרשימה המאוחדת לצבוע את כל הדיון הזה סביב אמירה אחת. אדוני היושב-ראש, זו לא אמירה אחת, זה דפוס פעולה שאנחנו רואים במשך השנים. כל הביקור הזה שהיה בקטאר לא היה כדי לשתול פרחים ולעשות ביקור שורשים. הביקור בקטאר של חברת הכנסת זועבי וחבריה היה כדי לעודד את המאבק המזוין נגד מדינת ישראל. הניסיון לפגוע בשוטרים היה ניסיון לעודד אלימות. אדוני היושב ראש, אנחנו רואים דפוס פעילות של חברת כנסת שמנסה לעודד את החברים הצעירים של ערביי ישראל לנהוג בפעילות אלימה נגד מדינת ישראל, נגד המקום שהם אזרחים בו, ושום דבר שקשור לאמירות כאן, כדי לצבוע את העניין הזה למשהו שצריך לעודד את שאר האזרחים לבוא ולתמוך בחברת הכנסת זועבי וחבריה.

אדוני היושב-ראש, רק אתמול ראיתי בערוץ הכנסת את התוכנית "זוג או פרט". ראיתי שם חבר כנסת ממפלגה ערבית ששאלו אותו: תגייד לפחות דבר אחד טוב על חברת הכנסת זועבי. דבר אחד טוב - והוא לא השיב. דבר אחד טוב הוא לא אמר. ופה כולם באים ומיישרים קו, הכל טוב ויפה.

זה, אדוני היושב-ראש, קרקס אחד גדול. זו לא רק עמדה שלנו. מנסים לעשות מזה פעילות של כמה חברי כנסת. אדוני היושב-ראש, רוב העם לא רוצה לראות אותה בכנסת, ואנחנו כאן נבחרנו כמייצגים את עמדת העם ולא בנו לעשות כאן פוליטיקה, אלא באנו להביע עמדה של הציבור.

אני מבקש, אדוני היושב-ראש, שכל מי שתומך בעמדה שלנו שיחתום על הצהרת הנאמנות שלנו.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. חבר הכנסת יריב לוי.

גימאל זחאלקה:

זאת הצהרת שחיתות או נאמנות?

אלכס מילר:

זאת הצהרת נאמנות למדינת ישראל. זה מה שאתה בחיים לא תדע. אתה מעדיף מחבלים במקום אזרחי מדינת ישראל.

יעקב מצא:

יותר טוב תבדקו את השחיתות ברשות.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, ביקשתי לא להתערב, גם לא חברי הכנסת, ולשמור על סדר.

יריב לוי:

אני חושב שדי לנו במכבסת המילים. "מאבק עממי" בלשונם זה זריקת אבנים. כל הדברים האלה הם כמובן מאבק, שחברת הכנסת זועבי מעידה כאן על עצמה, שהיא מטיפה לו.

אני רוצה לשאת את דברי הסיכום ולהפנות אותם דווקא כלפי מערכת המשפט שלנו. שמענו כאן את נציגת היועץ המשפטי לממשלה, קראנו את חוות דעתו, היינו עדים למה שקרה בבג"ץ בעבר. אני חושב שמי שעומד כאן למבחן אמיתי זו מערכת המשפט. הגיע הזמן לשים סוף לשערוריה הזאת של התעלמות מהחוק ולכל הפלפולים שמנסים לעקוף את החוק.

ברשותך, אסיים ואקריא את דברי השופטים עצמם בבג"ץ 6706/14, שדי בהם כדי להביא לפסילתה של חברת הכנסת זועבי, גם כאן וגם בהליך בבג"ץ. ושוב אני אומר, אלה לא דברי, אלא דבריהם. אומרת הנשיאה נאור בהקשר לדבריה של חברת הכנסת זועבי: "חומרת הדברים

מתעצמת בהתחשב בעיתויים של התבטאויות העותרת ימים ספורים לאחר חטיפת הנערים, כאשר גורלם לא נודע ובעיצומו של מבצע "צוק איתן". דברי תמיכה בטרור מכל סוג הבאים מצד זה או אחר של המתרס עלולים לפגוע פגיעה קשה באמון הציבור בכנסת ובתדמיתה. רוח הדברים, חרף הסתייגויותיה המאוחרות של העותרת, היא הזדהות עם מעשי טרור ותמיכה באלימות כדרך להשגת מטרות פוליטיות".

אומרת כבוד השופטת חיות: "כחברתי אני סבורה כי במקרה דנן חצו התבטאויותיה של העותרת את הגבול ואת התחום הראוי להגנה בשם חופש הביטוי הפוליטי, גם בהינתן העובדה כי היא מייצגת קבוצת מיעוט בחברה הישראלית" – טענה שהועלתה פה והנה ניתנת לה גם התשובה – "הדברים שאמרה העותרת בריאיון בכל הנוגע לחטיפת הנערים יש בהם משום הבעת הבנה ומתן לגיטימציה למעשה החטיפה הנפש וכן יש בהם משום הזדהות עם מי שביצעו את המעשה, אשר על פי גישתה אין לכנותם כטרוריסטים". ממשיכה ואומרת כבוד השופטת חיות

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר לוי, פסק הדין הוא כל כך ארוך, שלא תקרא את כולו.

יריב לוי:

אני לא אקרא את כולו, אין חשש. אומרת כבוד השופטת חיות: "התבטאויותיה של העותרת, אשר בגינן ראתה ועדת האתיקה לנקוט סנקציות נגדה, חרגו כאמור לחלוטין מהקטגוריה הלגיטימית הזאת גם אם מביאים בחשבון את הזהירות המיוחדת שיש לנקוט בה כאשר מדובר בחופש ביטוי פוליטי של נבחר ציבור המייצג קבוצת מיעוט".

ואומר אחר כך כבוד השופט רובינשטיין: "קשה מאוד לפרש את הקריאה להטיל מצור על ישראל" – אפרופו כל הדיון ששמענו פה על משמעות המילה – "כמצור מדיני גרידא. לא שקריאה כזאת מותרת ולגיטימית, אלא כמצור חמוש". והוא ממשיך ואומר: "חברת הכנסת זועבי משמיטה כל בסיס משותף שיש וצריך להיות לציבור הישראלי כולו, בלא הסבר שאפשר – ולו בדוחק – לראותו כמתקבל על הדעת". והוא מסיים ואומר, ובזה גם אני אסיים: "קריאה למצור על מדינתך, כמו גם תמיכה בטרור, אי אפשר בכל הכבוד לפרשה בשכל הישר ובעיני אדם מהיישוב כניטרלית, בוודאי לא כפעולה לטובת המדינה. צר לי אך אין זו אלא פעולה לרעתה של המדינה ובמובהק".

רבותי, הקביעות האלה, העובדתיות, הן נכונות בוודאי גם לעניין שבפנינו. אני חושב שחייב היועץ המשפטי לממשלה הסבר מדוע אין די בקבילות האלה כדי להרים את הנטל הדרוש, כדי להביא לפסילתה של חברת הכנסת זועבי. אין מקומה בכנסת ישראל. נקודה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. חה"כ מיקי לוי, בבקשה.

מיקי לוי:

אדוני היושב-ראש, שופט בית-המשפט העליון השופט סלים ג'ובראן, יש עתיד היא המרכז השפוי בישראל, וככאלו אנחנו מתנגדים לקיצוניות מכל סוג שהוא אשר יש בה פגיעה במדינת ישראל, בין אם היא מגיעה מקיצונים מימין ובין אם היא מגיעה מקיצוניים משמאל. השמאל טועה בזה שהוא מגונן על הקיצוניות של זועבי, והימין טועה בזה שהוא מגונן על הקיצוניות של מרזל. אנו מגנים כל תופעה של קיצוניות רדיקלית, הן בימין והן בשמאל.

שני המועמדים – גם ברוך מרזל וגם חנין זועבי - אינם מכירים בשלטון החוק במדינת ישראל. שניהם פגעו באנשי כוחות הביטחון שלנו. צר לי שאנשי בל"ד יצאו, אבל לא מזמן חברת הכנסת חנין זועבי טרחה להגיע אל מחוץ לגבולות המדינה ולהיפגש עם חבר הכנסת עזמי בשארה, אותו חבר כנסת לשעבר שבגד במדינת ישראל והעביר ידיעות לאויב בזמן מלחמה, ובכך סיכן את אזרחי ישראל סיכון ממשי, עד כדי פגיעה בנפש, שאיננו יודעים לצבוע במדויק את אותם טילים שהוא כיוון אל האוכלוסיה בחיפה, גם אוכלוסיה ערבית מעורבת עם אוכלוסיה יהודית. והבטיחו לנו אנשי בל"ד שהנה או-טו-טו עזמי חוזר. אנחנו מחכים לו עד עכשיו. כיאה לדמוקרטיה מתגוננת, המשכנו לשלם את משכורתו במשך שלוש שנים. וצר לי שהם יצאו, והנה היא הולכת

לפגוש אותו אך לא מזמן, לפני כמה חודשים. על ברכיו היא גדלה. זו השנאה למדינת ישראל מצדה.

שלטון החוק, אדוני, ועמידה איתנה נגד קיצוניות הם לא נושא לשיקולים פוליטיים, אלא עניין עקרוני, ואין סה מקום לזיגזוגים, כפי שהיינו עדים להם בשבוע האחרון מצד המחנה הציוני ועוד כמה מפלגות שבחרו מטעמים של דילים פוליטיים לתמוך אך ורק בפסילה אחת. אם אתם כל כך נקיים ועם ידיים נקיות, חברי משאר הסיעות, תתמכו בפסילה של שניהם.

שבתאי קטש:

איך אתה משווה ביניהם?

מיקי לוי:

אל תפריע לי. זו גם זה הם נגד מדינת ישראל ונגד החוק של מדינת ישראל, ופוגעים לא אחת הן בשוטרים, הן בלוחמי משמר הגבול והן בחיילי צהל.

לדמוקרטיה, אדוני היושב-ראש, יש את הזכות להגן על עצמה מפני מי שמנסה לפגוע בה מבפנים, מפני חברת הכנסת חנין זועבי והמועמד לכנסת ברוך מרזל. ועל כן, אדוני, אנו נתמוך בעתירות לפסילתם מלהתמודד ולכהן כחברי כנסת בכנסת ה-20.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. רואים שהיית איש משטרה בכיר בעבר, אתה שומר על הסדר ועל הזמנים.

מר קובי מצא, בבקשה.

קובי מצא:

יש משפט בערבית, אדוני: "מת אל ג'חש, איתלאע אלה מדנה". כלומר, כשיעלה החמור במדרגות של הצריח, יקרה משהו. אומר מיקי לוי שעזמי בשארה לא חזר עד היום. זה גם לא יקרה ונקווה שכן.

אדוני, אני הקשבת לדברי נציגת היועץ המשפטי לממשלה ולא האמנתי למשמע אוזני. כל התנאים אשר הציב בית-המשפט העליון, לא עומדת בהם חנין זועבי. התנהגותה חסרת כל פרופורציה, קיצונית, עשתה כל שביכולתה לפגוע בכל האושיות המרכזיות במדינת ישראל.

אני משתומם על החלטת היועץ המשפטי שזה אינו המקום לפסול את חברת הכנסת זועבי. האם לא הופקו לקחי העבר, דוגמת עזמי בשארה? האם במישור המשפטי אנחנו צריכים הביאס קורפוס, להביא את הגופה, על מנת שתהיה ראייה ממשית שגברת זועבי פוגעת במדינת ישראל? האם לא די בהימצאותה עם מחבלים על סיפון ה"מרמרה"? האם לא די בכך שהיא מתראינת לעיתון אויב בעת מלחמה? האם לא די בכך, אדוני, שהיא מסייעת ונותנת עצות לאויבינו בזמן מלחמה כיצד לטפל במדינת ישראל?

אני מאוד אתפלא, אדוני, ואני מתפלל ומייחל שהפעם הזאת בית-המשפט העליון יראה את הדברים אחרת ויעמוד איתן בעד הדמוקרטיה הישראלית.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

אנחנו עוד לא שם.

יעקב מצא:

שלא יהיה ספק, היום היא תיפסל בוועדה. בבית-המשפט העליון, אדוני, אני מקווה שהפעם יפיקו לקחים, בדיוק כמו שצריך להפיק את הלקחים בעניין עזמי בשארה שכרגע חוגג בסוריה לאחר שבגד במדינתנו וסיכן את ביטחוננו, וקיבל שלוש שנים משכורת על חשבוננו. אני

מאוד מקווה שהפעם בית-המשפט העליון ירחיב אפילו, אם צריך, את המקרים בהם ניתן לפסול חבר כנסת מכהן או אדם מסוים מלהתמודד בכנסת. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר יגאל הררי, בבקשה.

יגאל הררי:

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הוועדה, חבל שד"ר אחמד טיבי לא פה, כי הוא מדבר יפה, אבל אני גם חושב שהוא מומחה מספר 1 ברמזים, כאילו שכל מחבל הוא לוחם חופש. כל מחבל הוא לוחם חופש. השוואה - מאיר הר ציון רוצחים את אחותו, משווים אותו למחבל. כאשר זה שבא להרוג לא בא להרוג בגלל שאני כובש, אלא בגלל שאני יהודי, וזה ההבדל.

הדבר השני, לא שמעתי אפילו פעם אחת חבר כנסת מהמפלגות הערביות שמגנה את כל ההפצצות על ערי ישראל בזמן "צוק איתן" או שהוא מבקש מהתושבים לא לרקוד על הגגות או להפסיק לחלק סוכריות בצמתים בכל פעם שנהרג יהודי או כשיש לנו כמה חיילים הרוגים. הם ממש רוקדים על הדם. גם לא ראיתי את חברי הכנסת שאמורים לייצג את תושבי מדינת ישראל באשר הם, כי בטח יש להם גם מצביעים יהודים. אבל לא ראיתי שהם הולכים במנהרות בעזה או מגנים או מגינים, משהו, להגייד כאזרחים, הם אלה שמשלמים להם גם את המשכורת.

הדבר האחרון, זה הסלחנות של היועץ המשפטי לממשלה, שהיא בלתי נסבלת. ראיתי שבאחת הפעמים שזועבי הגיעה לבג"ץ הגיעה איתה פמליה. עם האלימות שהיתה שם, כולם היו צריכים להיעצר, כל האנשים שהשתתפו בתגרה, כולל יהודים וערבים, אבל כל הפמליה שלה היתה מוסתת ומורעלת. אבל הסלחנות לבריונות הזאת, וכל פעם שמדברים משהו נגד איזה ערבי, אומרים "גזענות". המילה הזאת מתאימה לזה שהם גזענים כלפינו, ולכן בכל מקום שחברת כנסת זועבי מגיעה אליו, זה הופך להיות מקום למהומות, התפרעות, חסימת כבישים ואיום על אזרחי ישראל. בפעם האחרונה, מתחת לגשר בטייבה, הורידו בן אדם מהרכב ושאלו אותו אם הוא יהודי. כשהוא ענה בחיוב, הורידו אותו ושרפו לו את האוטו. לא הרביצו לו, אבל זה לא היה רחוק מלינץ'. על מה? לא ראיתי חבר כנסת אחד, אפילו ד"ר אחמד טיבי שגר בטייבה, שאמר: רבותי, הגזמתם.

אוסאמה סעדי:

זה לא נכון והיתה הודעה.

יגאל הררי:

לא שמעתי. תשלח אותי לאן שאתה רוצה ותגיד לי ששם היה כתוב או ששם היה כתוב או ששם הוא התראיין.

לכן אני אצביע בעד הבקשות – אם היו מציעים למחוק את כל בל"ד, הייתי מוחק אותם. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר בן-עזרא, בבקשה.

ירון בן-עזרא:

אדוני היושב בראש, חברי חברי הוועדה, גברת זועבי היתה פה ופתחה ושאלה: מי אתם חברי הוועדה? בסדר. זה נכון שמשקלנו לא רב, מפאת העובדה שבג"ץ צריך לאשר את ההחלטה.

גברת זועבי צוטטה כאומרת: מדינת כל אזרחיה. היא רוצה מדינת כל אזרחיה. וכן: אני עמדתי ואעמוד בעתיד מעל במת הכנסת ואקרא למצור. כך אמרה פה רק לפני כחצי שעה. רק מי שמתנגד למדינה יהודית, כמו סעיף 7א, משתמש במילים "כיבוש", "מצור", ומאיים בבידוד מדיני. זו אינה נאמנות למדינה שבא אדם חי ורוצה לחיות, קל וחומר להיות נציג בפרלמנט.

גברת זועבי טוענת שהינה פלסטינית וכל רצונה הוא להיות פלסטינית בפרלמנט הישראלי. וכל כך למה? אני אומר לכם בתשובה: או שלגברת זועבי יש פיצול קשה או שהיא גיס חמישי. אני מעדיף את השני. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. עו"ד מחאג'נה, בבקשה.

עלאא מחאג'נה:

אדוני היושב-ראש, שני דברים: ישבתי וניסיתי להתאפק ולראות איך כל חברי הוועדה מפחדים מלשמוע את חברת הכנסת חנין זועבי. הם מפחדים לא מהאישה עצמה, אלא ממה שהיא מייצגת, והיא מייצגת הרבה דברים. הוזכר שמו של ד"ר עזמי בשארה באותה נימה – הפחד הוא אותו פחד, הפרסונות משתנות, אבל העיקרון מאחורי הוא אותו עיקרון. האנשים כאן, אדוני, מפחדים מהרעיון של מדינת כל אזרחיה. זה עיקרון אוניברסלי, עיקרון חוקי. כל מדינה צריכה להיות מדינת כל אזרחיה.

יעקב מצא:

תשכח מזה.

עלאא מחאג'נה:

אני אנסה לעשות zoom out על סעיף 7 לחוק יסודי הכנסת. נמצא כאן שופט בית-המשפט העליון, שיכול לפרש את זה בצורה הכי טובה שיש. אני רוצה לדבר על משהו אחר ולהציע הסתכלות אחרת. הערבים הפלסטינים בישראל הם מיעוט ילידי – indigenous people. כלומר, הם היו כאן לפני שקמה המדינה. זו עובדה, אי אפשר לחלוק על זה. סבא שלי ואבא שלי נולדו לפני 48, אז זו עובדה היסטורית קיימת. המדינה הוקמה אחרי שאנחנו נמצאים כאן. אז בחוק הבינלאומי....

גיל סגל:

הנחת היסוד שלך שגויה. אתה מעוות את ההיסטוריה.

עלאא מחאג'נה:

מבחינת הדין הבינלאומי אנחנו indigenous people. indigenous people יש להם זכויות מיוחדות מעבר לזכויות האינדיבידואליות שמדינת ישראל מציעה. אז אני מציע לך להסתכל על ההשתתפות שלנו בכנסת ובבחירות כוויתור. אנחנו, כאשר אנחנו משתתפים במשחק הפוליטי בישראל, שהוא לדעת כולם מדיר את הפלסטינים בישראל בכל האספקטים שיש, גם מבחינה פוליטית. אפילו כשנעשים סקרים המפלגות הערביות לא נספרות, כאילו שהן לא חלק מהגושים. גם מהבחינה הציבורית, גם מהבחינה הפוליטית והתקשורתית, מכל האספקטים, החברה הערבית, הפלסטינים בישראל מודרים. אז שלא תדברו שאתם צריכים לפסול את הערבים, אנחנו עושים טובה כאשר אנחנו מוותרים ומשתתפים במשחק הפוליטי שהוא מלכתחילה מדיר את הערבים עצמם.

יעקב מצא:

כשאני עושה צבא שלוש שנים, איפה אתה?

עלאא מחאג'נה:

מלכתחילה הוא מוטה, מלכתחילה הוא מזויף.

אני רוצה להציע להסתכל על ההשתתפות של חברת הכנסת חנין זועבי במשחק הפוליטי בישראל כוויתור מטעם הערבים בישראל ולא כזכות שאתם נותנים לנו. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר ליאור גבאי, בבקשה.

ליאור גבאי:

אדוני השופט, חברי ועדה נכבדים, אני חושב שהוועדה בעצם דיוניה היום עשתה שירות מיותר, אפילו מטופש, שישרת את חברת הכנסת חנין זועבי ושכמותה, בפרט לאור עמדת היועץ המשפטי לממשלה גם בהליכים שהיו בעבר וגם בכנסת ה-19. אני חושב שטעו חברי שבכלל העלו את הנושא הזה. אבל לאחר שהנושא הזה הועלה, אני חושב שראוי שגם בהיבט ההצהרתי לפחות תצא הצהרה ברורה, כמדומני של רוב מכריע של חברי הוועדה, שמגנה את ההתנהגות הבריונית, התומכת והמזדהה עם הגרועים שבאויבי מדינת ישראל. אני מסכים שחברת הכנסת זועבי ראוייה להיות חברת פרלמנט, אולי בפרלמנט הירדני או הסורי. לדעתי לא בטוח ששם ירצו אותה.

לאחר שהועלה הנושא, אני ויתר חברי נתמוך בפסילה של חברת הכנסת זועבי. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. ערן יארק, בבקשה.

ערן יארק:

אדוני היושב-ראש, חברי לוועדה, חלק מחברי הביעו תמיהה על עמדת היועץ המשפטי. אני רוצה להגיד, אולי בציניות כואבת, שקשה היה לי להתפלא. עמדת היועץ המשפטי לגבי סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת, אמורה להילמד בשיעורי אזרחות לכל ילדינו, כי המשמעות שניתנת כאן, לצערי הרב גם בדברי הפתיחה של כבודו - שכידוע אני מכבד, מעריך ומוקיר אותו מאוד, ובמישור האישי אפילו אומר מחבב - אנחנו נמצאים לצערי הרב במשטר נשיאותי, כאשר הנשיא הוא נשיא בית-המשפט העליון, וכך מוצג סעיף 7א. אבל אני, שקצת מתנגד לראות את עצמי כפלבאי, בכל זאת אשמיע את מה שנראה לי, גם אם אחר כך, באופן אוטומטי, יחשוב מי שיחשוב להפוך את הדברים.

גם לגבי הרף – אמנם הדברים נאמרו כבר קודם, אבל המשחק שנמשך במשך שנים הוא פשוט מדהים. הייתי משווה אותו לתחרות קפיצה לגובה של הרף. אם האימא שלי – דור שישי בארץ – כשהיתה אלופה בקפיצה לגובה לפני שנים רבות, הם נהגו לקפוץ מספרות. אלא מה, אם היתה מגיעה לבית-המשפט העליון היא היתה רואה שהרף הועמד על מטר וחצי ובמספרת קשה לקפוץ את הגובה הזה. אז הלך והמציא, מי שהמציא, את קפיצת הגלילה, אלא שבית-המשפט העליון מיד העמיד את הרף על גובה 2.5, וגם זה אי אפשר לעבור בשיטה הזאת. אז יבוא מישהו ויגיד: אוקיי, אנחנו נעשה קפיצה במוט. אל דאגה, בית-המשפט העליון יעלה את הרף לגובה שבעה מטר, והוא לא יעבור גם את הרף הזה. אם היינו בוחנים את החומר שנמצא לפני בראי פסק הדין המפורסם שנקרא "פרשת ניימן הראשונה", הגברת זועבי היתה עוברת את הרף ללא כל בעיה, בלי להיות ספורטאית מצטיינת, כי הרף היה לאין ערוך נמוך מאיפה שהוא נמצא בזמן האחרון.

תרשו לי בכל זאת לקרוא איזשהם מהדברים שאולי כבר צטטו פה, אבל הם טריים מהזמן האחרון. הנשיאה נאור קובעת ממש לאחרונה כי רוח הדברים של העותרת, דהיינו הגברת זועבי, היא הזדהות עם מעשה טרור ותמיכה באלימות כדרך להשגת מטרות פוליטיות. את זה לא אני אמרתי, את זה אמרה כבוד נשיאת בית-המשפט העליון. אני לא מצליח להבין איך אחרי אמירה כל כך ברורה ופשוטה יכול היועץ המשפטי לממשלה או מישהו מאנשי בית המשפט העליון, להגיד אחרת.

עמד כאן אדון איימן עודה ודיבר לכאורה דיבר בשמה, אבל אמר דברים אחרים לחלוטין. שום דבר ממה שהוא אמר אינו דומה למה שהיא אמרה. אני שמעתי אותה במו אוזניים, כי ישבתי פה ברוב קשב, גם אם לפעמים היא הרגיזה אותי. היא ניסתה לומר שדעתה מייצגת את כלל נציגי הרשימה המאוחדת. הייתי מציע לאנשי הרשימה המאוחדת לשכור את שירותיו של מר בן-גביר, שהעיד קודם על עצמו שהוא מומחה למשפטי דיבה, כי מה שהיא עשתה זה פשוט הוצאת דיבה על כל חברי הרשימה המאוחדת, שהמעשים שלהם בהחלט לא דומים למעשים שלה.

כבודו, אני אסיים בדברים שהיא אמרה מול הוועדה: "לא תיתכן מדינה יהודית ודמוקרטית" – עם אמירה כזאת לא תספיק לאנשי בית-המשפט העליון כדי לקבוע שסעיף 7א דורש את פסילתה, איני יודע מה עוד הם צריכים כדי לפסול אותה.

אנחנו, אנשי יש עתיד, נצביע כמובן לפסילתה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר אורי זכי, בבקשה.

אורי זכי:

אדוני היושב ראש השופט ג'ובראן, חברות וחברי ועדה נכבדים. אני אתחיל ואומר שאנחנו, במרצ, מאוד לא אוהבים את הדברים שאמרה חברת הכנסת זועבי. אנחנו לא אוהבים לאומנות, בין אם היא יהודית ובין אם היא ערבית. יחד עם זאת, אנחנו נתנגד לבקשת הפסילה היום, ואני אסביר למה.

קודם כל, ברמה העקרונית – אנחנו חושבים שהוועדה הזאת, שבה יושבים נציגי סיעות פוליטיקאים, לא ראוי שתפסול מועמדים לכנסת.

אשר מייבסקי:

תשנה את החוק.

אורי זכי:

מאה אחוז. אנחנו נפעל לשינוי החוק הזה. זה חוק שמזמין עריצות רוב, שבו פוליטיקאים מונעים פוליטיקאים אחרים להתמודד לכנסת. יש פה בעיה. מי שצריך להיות אחראי על זה, זה בית-המשפט העליון. כן, אנחנו מאמינים בבית-המשפט העליון כשופט הגון לנושאים כאלה.

אשר מייבסקי:

פוליטיקאי זו לא מילת גנאי.

אורי זכי:

אדוני, אני לא פה אתך בהתדיינות. אני מדבר ואתה בטח תדבר אחר כך, ואז נחליט.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

מר מייבסקי, מבחינתי אתה האבא הרוחני של המתנינות באולם הזה. תמשיך להתנהג כך.

אורי זכי:

כבוד השופט, אני חושב שלאור הדיון קודם, אם הוא אב המתנינות, זה מראה למה הקרקס שמתנהל פה נראה כמו שהוא נראה.

אנחנו טוענים להיותנו הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון. אחת העובדות שהופכות אותנו לדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון היא העובדה שחברי וחברות הכנסת הערבים משרתים בבית הזה. אני חושב שדמוקרטיה היא לא רק עריצות או שלטון הרוב, היא גם זכויות המיעוט. לכן דמוקרטיה צריכה להיות מאוד מאוד קשובה לפני שהיא פוסלת את הזכות הבסיסית ביותר שבה – הזכות לבחור ולהיבחר – מנציגים של המיעוט.

אני גם רוצה להזכיר - והיה לי קצת מוזר כשקראתי את הבקשה של חבר הכנסת לויין לגבי חברת הכנסת זועבי, כי אני זוכר שראש ממשלת ישראל, בשם ממשלת ישראל, התנצל על אירועי ה"מרמרה". אז סתם מעניין אותי איך זה פתאום הפך להיות כזאת פעולת טרור אם ראש הממשלה מהסיעה שלך התנצל עליה.

יריב לוין:

לא התנצל ואל תסלף. אל תסלף את העובדות.

אורי זכי:

בהתאם לכך ובהתאם לעקרונות הדמוקרטיים שהבית הזה מבוסס עליהם, אנחנו לא חושבים שהמבקשים הציגו איזושהי תשתית שראויה לפסול מועמדות של חבר כנסת, שהיא הדבר הבסיסי ביותר בדמוקרטיה, ואנחנו נתנגד לפסילה. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה. מר אברהם ובר, בבקשה.

אברהם ובר:

אני חושב שבכל פעם אנחנו חוזרים על אותה הצגה והגיע הזמן שבית-המשפט יחליט בנושא הזה ושלא יביאו את זה למליאה פה. אני חושב שזה סתם מיותר, כי בין כך בית-המשפט משנה את הדברים. לכן אני חושב שזו הזדמנות לבקש מהמחוקקים החדשים שיהיו שיוציאו את זה מסמכותנו, ושיעבירו את זה לבית המשפט. אני חושב שזה מה שיהיה טוב לכולם.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר קטש, בבקשה.

שבתי קטש:

אדוני היושב-ראש, חברי ועדה יקרים, האמת שניסיתי בכל מאודי, השתדלתי, התאמצתי אפילו לשמוע, ולא הצלחתי, איזו חרטה, איזו הבעת עמדה שונה ממה שאנחנו קוראים, אולי ממה שאנחנו יודעים על חברת הכנסת חנין זועבי. חשבתי לתומי שאני אובא לפה היום וחברת הכנסת – ומי מאתנו לא רוצה להיות חבר כנסת היום? היום זה טרנד מאוד פופולרי במדינת ישראל – ולא שמעתי נימה של חרטה מהדרך שלה, מאיך שהיא מציגה את הדברים. לא שמעתי את זה. לא שמעתי שהיא חזרה בה מההבנה של מרבית מתושבי מדינת ישראל שהבינו שהיא בעד הרג כזה או אחר של חיילים או אזרחים תושבי מדינת ישראל. לא שמעתי שהיא נגד החמאס בצורה מפורשת, אלה שהם בעד חיסול מדינת ישראל. לא שמעתי שהיא בעד מדינה יהודית במדינת ישראל. היא בעד מדינה פלסטינית, היא אל בעד מדינה יהודית. אבל אני כן שמעתי איך מתאים לה אולי לגור במדינה האסלאמית. אני כן שמעתי איך היא מתאימה יותר לגור במדינות שכנות אלינו ולא במדינה יהודית, שיש לנו רק אחת כזאת, והיא מדינת ישראל. אני כן שמעתי מדוע אני צריך להצביע בעד הפסילה שלה.

אני מצטרף לחברים אחרים שזרקו את הכפפה לחיכים החדשים וקראו להם לשנות את החוק להבא, כך שלא יהיה מצב – כמו שיקרה היום – שאנחנו נפסול אותה כאן ומחר בג"ץ יכשיר אותה. החוק צריך להיות מספיק ברור איך ניתן לפסול מישהו שלא יוכל להתמודד לכנסת. זה לא מקום לליצנים פה. זה לא מקום לקרוא לעודד את הטרור. פה אנחנו רוצים דמוקרטיה אמיתית, וככזאת אנחנו לא רוצים לבחור את כל הרשימה של בלי"ד. אנחנו כן בוחרים לפסול את מי שלא נוהג כך.

מצער לשמוע את דברי היועץ המשפטי לממשלה. לפי הדברים שלו נשמע לי שהוא כנראה בדרך להיות שופט בג"ץ, אני מקווה שלא. אני לא נביא ולא בן נביא, אני מקווה מאוד שנפסול אותה כאן בוועדה ושבג"ץ לא יכשיר אותה. תודה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר אשר מייבסקי, בבקשה.

אשר מייבסקי:

כבוד יושב-ראש הוועדה השופט סלים ג'ובראן, כבוד חברות וחברי הוועדה, קהל נכבד, אני מתנגד לדבריו של אחד הנציגים שקדם לי לגבי כל הנושא הזה שבא לוועדה ובמקום זה להעביר את זה לדיון ולהחלטה מיידית בבית-המשפט העליון. פה לפחות, אם אנחנו עוסקים בזה ומביעים דעה ציבורית של רוב הציבור במדינת ישראל, יש לזה משקל גם כשבית-המשפט העליון לא מקבל את דעתנו ומחליט אחרת. אם זה יגיע ישר לשם, עמדתנו אפילו לא תישמע, ובוודאי לא ייקחו אותה בחשבון.

אינני משפטן ובוודאי לא פוגע בשופטי בית-המשפט העליון, אבל תשעה שופטים לאחרונה, שאחד מהם יביע איזושהי הסתייגות חלקית, איזושהי דעת מיעוט – מבלי שאני קובע להם להתנהג – אבל כלום. כל התשעה פה אחד כאילו שכולם באים מאותו מקום. הנושא הזה הוא במחלוקת, גם במחלוקת ציבורית, שומעים את זה מידי יום בתקשורת, קוראים בעיתונים על העמדות של חברת הכנסת חנין זועבי – שאני שמח שהיא חזרה לשמוע גם את מה שאני אומר, כי אני שמעתי אותה בקשב רב – אני חושב שיש מקום לקיים דיון כאן, להביע עמדה ולקחת בחשבון שבית-המשפט העליון עדיין לא מייצג את כל הציבור בישראל, לצערי הרב, בלי לפגוע בשופטים המכהנים ובוודאי לא ביושב-ראש הוועדה, אבל זה נשמע מוזר. ועוד יותר מוזר עמדתו של היועץ המשפטי. אני מודה שקראתי במשך שעות ארוכות, עד כמה שהספקתי במשך הימים האחרונים – קראתי וחזרתי וקראתי – לא יכולתי להבין לפי הדברים שהוא כותב איך הוא הגיע למסקנה. בעיניי זה לפלא, אבל יש דברים כאלה. אבל עד כדי כך, מסקנה שקשה להעלות אותה על הדעת.

אני רוצה גם להגיד שלפי דעתי המאסה הקריטית שעליה מדברים פסקי הדין האחרונים, מזמן כבר הגענו למאסה הקריטית. אלא מה, כל פעם מעלים את הרף של המאסה הקריטית ואנחנו תמיד רודפים אחרי המאסה הקריטית. מספיק לדבר על מושגים לא מובנים. מתי נגיע למאסה הקריטית הזאת?

לגבי הרשימה המאוחדת של ערביי ישראל, ארבע הסיעות שהתאחדו ביחד – אני חושב שבראש ובראשונה סיעת חד"ש, מכילה גם יהודים בתוכה ומתפארת בזה, ופונה גם לציבור יהודי שייתן את קולו, לפחות בחלקו, לרשימה הזאת. איך אתם, נציגי חד"ש, לא התביישתם לא להגיד מילה אחת נגד העמדות שהיא מייצגת. היא לא מייצגת את עמדת חד"ש לפי מה שאני מבין וקורא.

דבר אחרון לגברת חנין זועבי – את מילאת בקפדנות ועמדת בהצלחה בכל המבחנים של סעיף 7 המורחב והמלא, ומאסה קריטית קיימת ללא כל ספק.

משום שעמדת במבחנים האלה, אנחנו נתמוך בפסילתך ולא ברשימה שאת מייצגת.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. מר אברהם יוסטמן, בבקשה.

אברהם יוסטמן:

אדוני היושב ראש, חברי ועדה נכבדים. באנלוגיה לדבריו של חבר הכנסת יריב לוין בעניין הדמיון לליל סדר, אני רוצה לומר שאנחנו מרגישים כמו הכורך. הכורך זה האופרציה שבה המרור נמצא בין שני חלקי המצע. כסיעה מגזרית ומייצגת מיעוט, אנחנו חרדים מפני הפסילות, תרתי משמע. אנחנו מאמינים בצורך החוקתי לאפשר למיעוט, כל מיעוט, לומר את דברו תמיד. לכן בבקשת הפסילה בכנסת הקודמת לגבי חנין זועבי, אנחנו נמנענו מהסיבה הזאת. אבל אנחנו נמצאים במדינה, מודעים לעוצמות השנאה והרצון של לפחות חלק לא קטן מבני דודנו למצוא אותנו במקום אחר ולא להיות כאן, אנחנו שומעים את הכל ורואים את הכל, התרגלנו כבר לחטוף על ימין ועל שמאל, אבל יש דבר שנקרא "חציית גבול". אם בפעם הקודמת האמירות ירדו מהמדרכה אל הכביש, הפעם הם חצו את הגבול ועברו לצד השני. המעשים האחרונים שמתוארים, שחברת הכנסת דיברה, או כמו שהיא עצמה כותבת בתצהיר שלה, הוויכוח הסוער הוא על מספר מילים. כן, מספר מילים זה דבר די משמעותי בימנו, או כמו שנוהגים לומר "מילים יכולות להרוג". המעשים האחרונים הם בגדר חציית גבולות. תמיכה בטרור – סעיף 7א(3) מגדיר את זה כאחד מעילות הפסילה, או תמיכה במאבק מזוין או של ארגון טרור נגד מדינת ישראל. תמיכה בטרור היא חציית גבולות לכל דבר ועניין, ולכן נתמוך בבקשה לפסילתה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה, מר יוסטמן. רציתי לברך אותך על דבר שמצא חן בעיני וחימם לי את הלב, שקראת לנו בני דודנו. אתה היחיד שאמרת את זה ואני מברך אותך.

מר נתן נתנזון, בבקשה.

נתן נתנזון:

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הוועדה, שוב נתקלנו פה באירוע החוזר ונשנה מידי דיונים של פסילות על בעיות התרגום הערבי. אני מבקש מחבר הכנסת יריב לויך שיעשה איתנו חסד אחת ולתמיד וייתן לנו תרגום מדויק, הרי כל פעם באים לפה ואומרים: לא הבנתם מה שאמרנו. אמרנו מלחמה, התכוונו לשלום; אמרנו מאבק מזוין, התכוונו למאבק עממי; אמרנו כתר, התכוונו לכתר על הראש במקום הכתר על עזה. כל מיני סיפורים לשוניים. הגיע הזמן להפסיק את הבדיחה הרעה הזאת, כולנו מבינים את המשמעויות.

גברת זועבי חצתה את כל הגבולות. אני מתפלא מאוד על היועץ המשפטי, עוד מעט יגידו לנו שאם בן אדם לא עוסק בטרור כל יום שעה, הוא לא עובר את הרף, כי זה לא עיקר עיסוקו. מה זה הדבר הזה? יצאנו מדעתנו? מה זה "עיקר עיסוקו"? אתם רוצים שחמש מתוך שמונה שעות עבודה ביום הוא יעסוק בטרור כדי שהוא יהיה בלתי אפשרי להתמודד בכנסת. למה אנחנו מתכוונים פה.

דבר נוסף, שיטה מקובלת היא להתערבב עם קהל גדול כדי להיחלץ מהמצוקה. אז גם כאן הגיעה הגברת זועבי עם הרעיון הזה. את המפלגה אנחנו מוכנים לקבל, אני מקווה שהיא תשרת בנאמנות את מדינת ישראל. ומי שרוצה לעשות לנו טובות, כמובן שפטור מלעשות לנו טובות, רק אם זה טוב לו. אם זה לא טוב לו, הוא משוחרר מהנטל הזה.

הדבר האחרון, זה כבוד הוועדה הזאת. חוזר ונשנה פה העניין שחברי כנסת אומרים בזלזול "מי אתם?". אנחנו אלה שבאים בשם החוק לבדוק אם הפסילה הזאת מאושרת או לא. לצערנו הרב יש בעיה עם בית-המשפט העליון שלא תמיד לומד גם מהניסיון, וכדאי לכוון אותו לזה, שדווקא הוועדה הזאת, האנשים הפשוטים, נציגי הציבור הרחב, הם אלה שזיהו את הבוגד הזה והציעו לא להכניס אותו לכנסת. בית-המשפט העליון חשב בנדיבותו שזה לא ראוי, כי הוא עוד לא הגיע לרף, אז הוא הראה להם שאחרי שהכניסו אותו, הוא חצה את הרף ובגד. אני מציע להתייחס יותר ברצינות אל הוועדה הזאת, גם מהאנשים שאמורים להתמודד על פסילתם או אי פסילתם, וגם מבית-המשפט העליון. תודה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. עו"ד אוסאמה סעדי, בבקשה.

אוסאמה סעדי:

כבוד היושב-ראש, חברי חברי הוועדה, אני חושב שאין שום מקום לפסילת חברת הכנסת חנין זועבי. הוועדה הזאת היא ועדה פוליטית ואני, כחבר הוועדה הזאת, דיברנו על זה כבר בקדנציות קודמות. בכנסת הבאה אני אציע לבטל את תפקיד הוועדה הזאת, שלא תהיה לה סמכות לפסול מועמדים ולמנוע מרשימות להתמודד לכנסת. שמענו פה נציגים של מפלגות... שונות.

יעקב מצא:

רק כשזה פועל לרעתכם.

אוסאמה סעדי:

התפקיד הזה צריך להיות לבית-המשפט העליון. יש פה יועץ משפטי לממשלה ואני תוהה ותמה על אותן מפלגות שהעיקרון של שלטון החוק בגרונם ומתפארים בו יומם ולילה. אני מתכוון למחנה הלאומי ולמפלגת יש עתיד, שכל הזמן אמרו, וגם בקדנציות קודמות, שמה שמכוון אותם

זה העמדה של היועץ המשפטי לממשלה. ומה קרה הפעם, חבר הכנסת מיקי לוי? אתם לא מאמינים ליועץ המשפטי לממשלה? אתם לא תומכים בעמדה של היועץ המשפטי לממשלה?

מיקי לוי:

במקרה הזה אני לא תומך בעמדת היועץ המשפטי לממשלה. עם כל הכבוד לו, הוא לא יכול להכתיב לי.

אוסאמה סעדי:

אז אתה, כאיש משטרה לשעבר, אתה גם חוקר, גם שופט וגם תליין.

מיקי לוי:

לא. סליחה, שמעת מה שאמרתי לגביה שהלכה לעזמי בשארה. שמעת בדיוק. כל היום הבטחתם לנו שהנה הוא חוזר להישפט.

אוסאמה סעדי:

וזו עבירה פלילית? מי שנוסע לקטאר, זו עבירה פלילית? הנסיעה לקטאר היא לא עבירה על החוק. אני בעצמי נסעתי לקטאר וזו לא עבירה על החוק.

יעקב מצא:

להיפגש עם פורע חוק, מבוקש, זו עבירה על החוק.

אוסאמה סעדי:

הוא מבוקש? מי קבע את זה? אתה קבעת את זה, עו"ד מצא?

כבודו, דמוקרטיה היא לא שלטון הרוב ועריצות הרוב. דמוקרטיה היא זכות המיעוט להגיד את דברו בכל עת.

שבתאי קטש:

בגלל שזו דמוקרטיה אנחנו דנים.

מיקי לוי:

עזמי בשארה בוגד, מסר ידיעות לאויב.

יעקב מצא:

חופש הביטוי זה לא חופש הביזוי, וכבר אמר את זה בית-המשפט העליון. חופש הביטוי זה לא חופש הביזוי.

אוסאמה סעדי:

עו"ד מצא, אני מכיר אותך שנים. אתה מדבר יותר מאשר שאתה שומע.

ביקשתם שחברת הכנסת זועבי תבוא ותשמיע את דבריה. אמרתם שבפעם שעברה היא לא באה, והתחבאה. הפעם היא באה, ולא נתתם לה לדבר, קטעתם אותה. גם בדבריה היום וגם בתצהיר שמונח בפניכם – ואני מפנה את חברי הוועדה הנכבדים, תקראו את מה שכתוב בתשובה של עדאללה והתצהיר של עו"ד חסן ג'ברין וחברת הכנסת זועבי. אין שם לא ראיות, לא משכנעות, לא ברורות, לא חד-משמעיות, וזה לא מתקרב אפילו לרף. תודה רבה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה. גברת אלנקיב, בבקשה.

מהא אלנקיב:

כבוד השופט, אני באה ממפלגה שחותרת וחתרה ותחתור בכוח לשלום. הרשימה המשותפת עומדת גם במצע הזה. חברת הכנסת חנין זועבי היא אחת מהחברים והיא ברשימה המשותפת. זה נכון, אני לא עורכת דין במקצועי, אני לא משפטנית. אני עומדת בכנסת אולי בסוף הסולם ההיררכי, וכל יום אני חווה ורואה איך הכנסת הזאת ואיך ממשלת הימין מחוקקת חוקים שמהווים מכשול מאוד כבד בפני כל סיכוי לשלום, וכל סיכוי לשלום שמושתת על ערכי הצדק המעברי, שאתם, כעורכי דין, מבינים מה זה צדק מעברי. כאשר מדברים על צדק מעברי, אחד היסודות הוא הכרה בעוולות העבר ופיצוי עליהם. ומה קורה כאן בכנסת? מחוקקים את חוק הנכבא – כאשר בצדק מעברי יש את אחד היסודות לחנינה גורפת על פשעים שהתקיימו בתקופת סכסוך. מה מחוקקים כאן כדי למנוע כל סיכוי לשלום? מחוקקים חוקים שימנעו ויאפשרו שחרור של אסירים ביטחוניים ואסירים פוליטיים.

יעקב מצא:

לא ראיתי מחבל אחד יהודי שחננו אותו.

מהא אלנקיב:

תקרא את המאמר של גדעון לוי.

קריאות:

או-או-או, גדעון לוי.

יגאל הררי:

הרב שלכם גדעון לוי. כבוד הרב גדעון לוי, עוכר ישראל.

יעקב מצא:

תני לי דוגמה של מחבל יהודי אחד שהשתחרר בחנינה לעומת מחבלים ערבים ששחררו בעסקאות.

מהא אלנקיב:

כאשר קיימת אווירה כזאת וכאשר הדמוניזציה של האחר ושכל אויבי מדינת ישראל הם טרוריסטים, זה עוד מכשול בפני שלום, כי אין סיכוי. בצדק, גם אני לא רוצה לעשות שלום עם טרוריסטים. וזה מה שרצתה חברת הכנסת חנין זועבי להגיד. זה נפשע שכאשר פונה אליה עיתונאי ואומר לה תגידי בכך או לא: הם טרוריסטים או לא? – היא לא יכולה, בתור מישהי שרוצה לקדם את השלום

שרון גל:

היא יכולה להגיד לא.

מהא אלנקיב:

אז תסביר לי איך זה שכל האויבים הפכו להיות טרוריסטים.

כאשר במונחים משפטיים באים לדון במיהו טרוריסט, זה לא דבר שבא במשפט אחד או במילה אחת. אפילו בית הדין הבינלאומי פסק לאחרונה שארגון חמאס אינו ארגון טרור.

אלכס מילר:

את ממשיכה לעודד את מה שהיא עושה.

מהא אלנקיב:

לא, אני לא מעודדת, אבל אני אומרת שהיא חותרת לשלום וזה לא הוגן להגיד לה תעני בכך או לא.

ירון בן-עזרא:

מה שקובע מיהו טרוריסט זה לא בית המשפט ולא שום דבר. מי שעוסק בטרור, הוא טרוריסט.

יגאל הררי:

אפילו בני דודנו במצרים קבעו שחמאס הוא ארגון טרור. אפילו בני דודנו המצרים, שאמורים להיות הצד השני של הגבול.

מהא אלנקיב:

אני חושבת שמוסכן לדמוקרטיה למנוע מפוליטיקאי להביא את דעתו ולהגן עליה.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

תודה רבה.

רבותי, אנחנו מתקרבים לרגע האמת, רגע ההצבעה. אני כמובן לא אחזור על מה שאמרתי בהתחלה. הבאתי בפניכם את השיקולים שיש לשקול לפני ההצבעה. אנחנו נקיים הצבעה לגבי שתי הבקשות ביחד. לא נעשה הצבעה נפרדת. המנכ"לית תקרא בשמות חברי הוועדה וכל אחד יצביע לפי שיקול דעתו.

מנכ"לית ועדת הבחירות אורלי עדס:

חה"כ יריב לוין - בעד
 יגאל הררי - בעד
 יעקב מצא - בעד
 שבתאי קטש - בעד
 שלום יוסף חיים רוזנבוים - בעד
 ירון בן-עזרא - בעד
 דוד הרשקוביץ - בעד
 חה"כ אלכס מילר - בעד
 חה"כ מיקי לוי - בעד
 גיל סגל - בעד
 ערן יארק - בעד
 חנית דיאמנט אדמוני - בעד
 שפרית כהן חיו שרביט - בעד
 שייקה אתגר - בעד
 זהבה אילני - בעד
 ערן מרינברג - בעד
 לני בכר - בעד
 איתן הברמן - בעד
 אשר מייבסקי - בעד
 נתן נתנזון - בעד
 משה חסיד - בעד
 נדב עשהאל - בעד

יהודה אבידן	- בעד
אברהם יוסטמן	- בעד
אברהם ובר	- בעד
גבי דאוס	- נגד
אורי זכי	- נגד
יואל חסון	- בעד
אלי ידיד	- בעד
מהא אלנקיב	- נגד
עלאא מחאגנה	- נגד
יוסף פדילה	- נגד
אוסאמה סעדי	- נגד

מנכ"לית ועדת הבחירות אורלי עדס:

תוצאות ההצבעה: 27 בעד הפסילה, 6 נגד.

אחמד טיבי:

נתראה בבג"ץ.

החלטה:

בתוקף סמכותה לפי סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת וסעיף 63א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, על יסוד החומר שהונח בפניה, ולאחר ששמעה את עמדות הצדדים, החליטה ועדת הבחירות המרכזית, ברוב קולות, כי חה"כ חנין זועבי מנועה מלהיות מועמדת בבחירות לכנסת ה-20.

בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק-יסוד: הכנסת ולסעיף 63א(ב) לחוק הבחירות לכנסת, תועבר החלטה זו, מייד, לאישור בית המשפט העליון.

יו"ר ועדת הבחירות השופט סלים ג'ובראן:

רבותי, אנחנו נצא להפסקת צהריים ונחדש את הדיון בעוד 40 דקות.

-הפסקה-